

STORTINGET

Innst. 4 L

(2018–2019)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2019 – lovsaker

Prop. 1 LS (2018–2019)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Lovoversikt	1
3.	Skatt på utbytte mv.	1
4.	Verdsettelse og bunnfradrag i formuesskatten	2
5.	Personskatt for øvrig	3
5.1	Resiefradragets bunnbeløp.....	3
5.2	Skattefrie satser ved kostdekning	4
5.3	Samlet, øvre grense for reisefradrag.....	4
5.4	Skattebegrensning.....	4
5.5	Arbeidsgivers plikter når ansatte mottar tips.....	4
5.6	Aksjesparekonto.....	5
5.7	Skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende.....	6
6.	Skattereglene for skadeforsikringsforetak	7
7.	Skattereglene for livsforsikrings- og pensjonsforetak	7
8.	Hjemmehørende selskap	8
9.	Rentebegrensningsreglene	9
10.	Næringsbeskatning for øvrig	10
10.1	Skattemessige konsekvenser for banker og finansforetak av ny regnskapsstandard	10
10.2	Renter på utenlandsk skatt.....	11
10.3	Frinntekten i særskatten for petroleumsvirksomhet	11
11.	Eiendomsskatt	12
12.	Andre lovsaker	14
12.1	Bevisikring og skjult observasjon– anmodningsvedtak.....	14
12.2	Opplysninger til andre offentlige myndigheter – anmodningsvedtak	15
12.3	Bruk av personopplysninger til utvikling og testing av IT-systemer.....	15
12.4	Opplysningsplikt for formidlingsselskap mv.	16
12.5	Betalingsystemloven	16
12.6	Frist for refusjon av for mye trukket skatt i den nye kildeskatteordningen	16
12.7	Reglene om lempning av krav	17
12.8	Opprettinger og presiseringer av lovtekst.....	18
13.	Andre lovforslag og merknader	18
13.2	Arbeidsgiveravgift – frivillige organisasjoner	18
13.3	Individuell pensjonssparing (IPS).....	18
14.	Forslag fra mindretall	19
15	Komiteens tilråding	19
	VE DLEGG Brev fra Finansdepartementet v/statsråd Siv Jensen	33

STORTINGET

Innst. 4 L

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2018–2019)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2019 – lovsaker

---

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Svein Roald Hansen, Ingrid Heggø, Åsunn Lyngedal, Tove-Lise Torve og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, lederen Henrik Asheim, Mudassar Kapur, Vetle Wang Soleim og Aleksander Stokkebø, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Jan Steinar Engeli Johansen og Helge André Njåstad, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Venstre, Solveig Schytz, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, fra Miljøpartiet De Grønne, Per Espen Stoknes, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, viser til at lovsaker fremmet i Prop. 1 LS (2018–2019) blir behandlet i denne innstillingen.

Komiteen presiserer at sammendragene i det følgende er begrenset til kortere oppsummeringer fra proposisjonen. For utfyllende saksomtaler se Prop. 1 LS (2018–2019) – i det følgende omtalt som «proposisjonen».

Komiteen viser til brev fra finansministeren av 19. oktober 2018 om korrigering av feil/unøyaktigheter

i proposisjonen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen viser for øvrig til merknadene nedenfor i denne innstillingen i tillegg til merknader inntatt i Innst. 3 S (2018–2019) og Innst. 2 S (2018–2019).

2. Lovoversikt

Sammendrag

Regjeringen har i proposisjonen foreslått lovendringer som berører eigedomsskattelova, petroleumsskatteloven, skatteloven, betalingsystemloven, innskuddspensjonsloven, bidragsinnkrevingsloven, skattebetalingsloven, tolloven, a-opplysningsloven, SI-loven, skatteforvaltningsloven og folkeregisterloven.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader videre i denne innstillingen knyttet til de ulike lovforslagene som behandles i det følgende, og presiserer at i denne innstillingen er det lovendringsforslag som blir behandlet. Forslag som derimot kun innebærer endring på forskriftsnivå, stortingsvedtak og omtalesaker, blir behandlet i Innst. 3 S (2018–2019).

3. Skatt på utbytte mv.

Sammendrag

Lavere skatt på alminnelig inntekt vil gjøre det mer lønnsomt for eiere som arbeider i eget selskap, å ta ut faktisk arbeidsinntekt som aksjeutbytte (inntektsskifting). Det skyldes at reduksjonen i satsen på alminnelig inntekt både reduserer skatt på selskapsoverskudd og skatt på utbytte fra overskudd etter skatt. For å redusere motivet til slik inntektsskifting økes skatten på utbytte

mv. slik at den samlede marginals-katten på utbytte mv. (inklusive selskapskatt) holdes om lag uendret på 2015-nivå. Dette gjennomføres ved at oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. økes fra 1,33 i 2018 til 1,44 i 2019.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte-loven §§ 10-11 første ledd annet punktum, 10-21 fjerde ledd tredje punktum og åttende ledd tredje punktum, 10-31 første ledd fjerde punktum og annet ledd annet punktum, 10-42 tredje ledd bokstav b, 10-44 første ledd tredje punktum, 10-65 annet ledd tredje punktum, 10-67 annet ledd, samt skattebetalingsloven § 11-5.

Lovendringene i skatteloven foreslås å tre i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2019, mens endringen i skattebetalingsloven foreslås å tre i kraft 1. januar 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens lovfor-slag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor oppjusteringsfaktoren økes fra 1,33 i 2018 til 1,377 i 2019. Dette må sees i sammenheng med at disse medlemmer beholder selskapskatten på 23 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. økes til 1,6. Senterpartiet foreslår samtidig å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt til 22 pst.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å beholde skattesatsen på 23 pst. Videre foreslås det å øke utbytte-skatten til effektiv skattesats på 35 pst., noe som med skattesats på 23 pst. tilsvarer en oppjusteringsfaktor på 1,52.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor selskapskatten opprettholdes på 23 pst.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, hvor det er foreslått å øke oppjusteringsfaktoren for utbytte fra 1,44 til 1,88 for å motvirke skattetilpasning og sikre ytterligere finansiering til fellesskapet. Anslagsvis øker dette skatteinntektene med 5,3 mrd. kroner bokført i 2019, relativt til regjeringens budsjettforslag.

Dette medlem viser til at over 80 pst. av alt skattepliktig utbytte i 2016 tilfalt en liten gruppe på 0,5 pst. av den voksne befolkningen. Det er også nesten uteluk-

kende disse personene som nyter godt av ordningen med skjermingsfradrag. Dette medlem mener det er urimelig at «sikker avkastning» på akkumulert formue skal være skjermet fra skattlegging, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å avvikle ordningen i sin helhet.

Dette medlem viser også til nærmere omtale under punkt 3.1.2.6 i Innst. 2 S (2018–2019).

4. Verdssettelse og bunnfradrag i formuesskatten

Sammendrag

I 2017 ble det innført en verdsettelsesrabatt for aksjer og driftsmidler og tilordnet gjeld. Rabatten er 20 pst. i 2018. Dette er i tråd med enigheten om en skattereform på Stortinget. Jeløypattformen tar til orde for å redusere formuesskatten ved å øke denne rabatten ytterligere og å øke bunnfradraget. Regjeringen foreslår å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler og tilordnet gjeld til 25 pst. og å øke bunnfradraget til 1,5 mill. kroner (3 mill. kroner for ektepar).

Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler kommer norske eiere til gode og gjør det mer lønnsomt å kanalisere privat sparing til investeringer i næringsvirksomhet. Verdsettelsesrabatten bidrar også til å dempe skattefavoriseringen av bolig relativt til næringsvirksomhet.

Regjeringen har redusert formuesskatten med om lag 6,1 mrd. 2018-kroner over perioden 2014–2018. I tillegg til verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler er formuesskattesatsen redusert fra 1,1 pst. til 0,85 pst., og bunnfradraget er økt fra 870 000 kroner til 1,48 mill. kroner (2,96 mill. kroner for ektepar). Samtidig er formuesverdi som andel av beregnet markedsverdi for næringseiendom og sekundær bolig økt fra 50 pst. til henholdsvis 80 pst. og 90 pst.

Det anslås at forslagene om å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler til 25 pst. og bunnfradraget til 1,5 mill. kroner vil redusere provenyet med om lag 690 mill. kroner påløpt og 550 mill. kroner bokført i 2019.

Det vises til forslag til endringer i skatteloven §§ 4-10, 4-12, 4-13, 4-17 og 4-40. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at når verdsettelsesrabatten for næringseiendom foreslås økt fra 20 til 25 pst., ville en forholdsmessig endring i den såkalte sikkerhetsventilen for næringseiendom i skatteloven § 4-10 tilsi at denne reduseres til 90 pst. Dagens nivå

på sikkerhetsventilen (96 pst.) innebærer at skattyter kan kreve å få nedsatt formuesverdien til 96 pst. av næringseiendommens dokumenterte omsetningsverdi. Som en følge av regjeringens foreslåtte endringer i verdsettelsesrabatten bør sikkerhetsventilen nedjusteres til 90 pst. Flertallet vil med dette endre bestemmelsen slik at endringene i loven samsvarer.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 4-10 første ledd tredje punktum skal lyde:
Verdien av næringseiendom skal settes ned etter krav fra skattyter dersom den overstiger 90 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.»

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg for øvrig til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler beholdes på 20 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der verdsettelsesrabatten for aksjer økes til 25 pst., verdsettelsesrabatten på driftsmidler økes til 40 pst., all gjeld verdsettes til 100 pst. og bunnfradraget økes til 1,7 mill. kroner (3,4 mill. kroner for ektepar).

Disse medlemmer påpeker at dette er endringer som vil legge til rette for økte investeringer, bedre fordeling og dessuten forenkling av skattesystemet og skattemeldingen.

Disse medlemmer fremmer for øvrig følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan man kan sikre likebehandling av børsnoterte og ikke-børsnoterte selskaper i formuesskatten, dvs. at verdsettingen av dem ikke avviker systematisk i favør av ikke-børsnoterte selskaper slik det er i dagens system.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor de følgende endringene i formuesskatten foreslås:

- Satsen settes til 1,1 pst.
- Bunnfradraget reduseres til 1,2 mill. kroner.

- Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler fjernes.
- Det innføres et progressivt element i formuesskatten ved at formue over 20 mill. kroner beskattes med 0,2 prosentpoeng i tillegg, til sammen 1,3 pst.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å fjerne verdsettelsesrabatten på aksjer og driftsmidler. Dette medlem viser til at rabatten ikke har ført til økte investeringer og derfor heller ikke økt sysselsetting.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at regjeringen Solberg har redusert nivået på formuesskatten med rundt 7 mrd. kroner, inkludert budsjettforslaget for 2019, uten å kunne legge fram dokumentasjon på at skatteuttene har gitt de annonserte effektene i form av flere arbeidsplasser. I budsjettforslaget for 2019 foreslås det å fortsette reduksjonen i skatt på akkumulert formue ved å øke verdsettelsesrabatten på aksjer og driftsmidler.

Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å fjerne denne verdsettelsesrabatten, samt den på sekundærboliger, for å sikre et mer reelt skattegrunnlag for formuesskatten. Dette medlem viser videre til Rødts forslag til en progressiv modell for formuesskatten, med høyere sats for nettoformuer over 10 mill. kroner.

5. Personskatt for øvrig

5.1 Reisefradragets bunnbeløp

Sammendrag

Bunnbeløpet i reisefradraget foreslås økt med anslått prisvekst fra 22 350 kroner til 22 700 kroner, jf. forslag til endring av skatteloven § 6-44 første og annet ledd. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor bunnbeløpet i reisefradraget reduseres med 7 700 kroner og dermed settes til 15 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der bunnbeløpet i reisefradraget reduseres til 15 000 kroner.

Disse medlemmer fremhever at Senterpartiet i sitt alternative budsjett gjør en rekke satsinger i milliardklassen for pendlere og viser til eget budsjettedu-

ment for en oversikt over disse tiltakene. Disse medlemmer vil peke på viktigheten av at de som er villige til å ha lang reisevei for å bidra i arbeidslivet bør premieres og ikke straffes.

5.2 Skattefrie satser ved kostdekning

Skattefrie satser ved kostdekning behandles i Innst. 3 S (2018–2019) kapittel 5.

5.3 Samlet, øvre grense for reisefradrag

Sammendrag

Det gis fradrag i alminnelig inntekt for skattyters utgifter til reiser mellom hjem og arbeidssted og for besøksreiser til hjemmet. Dersom skattyter reiser til hjem utenfor EØS, er fradraget begrenset til 92 500 kroner før reduksjon med et bunnbeløp. For skattytere som reiser innenfor EØS, vil fradraget som hovedregel være begrenset til 97 000 kroner i 2018, før reduksjon med et bunnbeløp.

Skattyter som reiser innenfor EØS, kan imidlertid på visse vilkår få fradrag ut over denne grensen. Det gjelder blant annet utgifter til bom og ferge og dokumenterte utgifter til flybilletter ved besøksreiser.

Ulike grenser og særordninger i reisefradraget gjør ordningen mer komplisert, fører til mer byråkrati og at skattytere forskjellsbehandles.

Regjeringen foreslår derfor at det innføres en øvre beløpsgrense i reisefradraget på 97 000 kroner for arbeidsreiser og besøksreiser innenfor og utenfor EØS. Det foreslås at beløpsgrensen også skal gjelde for utgifter ved bomplasseringer og til fergebilletter samt utgifter til flybilletter. Forslaget vil øke likebehandlingen av skattytere og forenkle skattemyndighetenes arbeid med reisefradraget.

Forslaget anslås å øke provenyet med om lag 15 mill. kroner påløpt og 12 mill. kroner bokført i 2019.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteloven § 6-44. Departementet vil for øvrig endre forskrifter for å kunne gjennomføre forslaget. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der Senterpartiet går imot denne innstramningen i reisefradraget.

5.4 Skattebegrensning

Sammendrag

Skattytere med lav inntekt og formue kan i dag på visse vilkår og etter en skjønnsmessig vurdering få skat-

ten begrenset, se skatteloven § 17-4. Skattyter må selv søke om slik skattebegrensning ved innlevering av skattemeldingen.

Ulike regler om skattebegrensning har tidligere omfattet store grupper skattytere, men har blitt gradvis avvirket de senere årene, blant annet på grunn av ønsket om å motivere til arbeidsdeltakelse. Høy arbeidsdeltakelse bidrar til å trygge velferdssamfunnet og en jevn fordeling. Den skjønnsmessige skattebegrensningsregelen benyttes nå i stor grad av unge trygdemottakere, i all hovedsak mottakere av arbeidsavklaringspenger og uføretrygd, og tilstrømmingen til ordningen øker. Dette er grupper som det er særskilt viktig å bevare og styrke arbeidsinsentivene for. Videre er størrelsen på arbeidsavklaringspenger og uføretrygd fastsatt med en forutsetning om at ytelsene skatlegges som lønnsinntekt på ordinær måte, uten skattebegrensning.

For å styrke arbeidsinsentivene for unge trygdemottakere foreslår regjeringen å lukke skattebegrensningsregelen i § 17-4 for nye brukere. Dette bidrar også til å bevare virkningene av uførereformen og innebærer administrative forenklinger for Skatteetaten. Det foreslås samtidig at ordningen videreføres for eksisterende brukere.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 17-4 nytt femte ledd. Endringen foreslås å tre i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2018. Virknings-tidspunktet må ses i lys av at vedtakene om skattebegrensning for 2018 først fattes i 2019.

Forslaget anslås å øke provenyet med 15 mill. kroner påløpt i 2018 og samme beløp bokført i 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett og går imot forslaget om å lukke ordningen for nye brukere.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, som går imot regjeringens forslag om å lukke skattebegrensningsregelen for nye brukere.

5.5 Arbeidsgivers plikter når ansatte mottar tips

Sammendrag

Tips er med gjeldende regler skattepliktig inntekt, men er i stor grad unntatt fra de alminnelige arbeidsgiverpliktene. Den ansatte skal selv innrapportere tips på skattemeldingen, men dette skjer i liten grad. Konsekvensen er at lønn i form av tips i svært begrenset grad skatlegges med dagens regler. Det gir en urimelig forskjellsbehandling av ulike avlønningsformer, svekker

legitimiteten til skattereglene og strider mot de grunnleggende prinsippene bak skattesystemet.

Regjeringen vil derfor oppheve særreglene for tips, slik at arbeidsgiver får plikt til å innrapportere, foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift også for lønn i form av tips. Dette vil bidra til at de som selv oppgir mottatt tips i skattemeldingen, vil få en forenkling ved at de kan nøye seg med å kontrollere at beløpet er korrekt forhåndsutfyllt. Samtidig innebærer dette mer ensartede regler for rapportering mv. av ytelser i arbeidsforhold, og at gjeldende skatteplikt følges opp i betydelig større grad enn i dag. Endringen vil bidra til brede skattegrunnlag, som gjør det mulig å ha lave skattesatser, i tråd med skattereforens intensjoner. Det vil også innebære fordeler for de ansatte, som da i større grad vil opptjene rettigheter til trygdeytelser mv.

Allerede vedtatte endringer i bokføringsforskriften innebærer at arbeidsgiver fra 1. januar 2019 uansett må holde oversikt over all tips som mottas fra kundene. Endringene som nå foreslås, innebærer at arbeidsgiver i tillegg må sørge for å ha oversikt over hvordan lønn i form av tips fordeles mellom de ansatte, og rapportere dette til skattemyndighetene samt betale arbeidsgiveravgift.

Forslaget til endringer i arbeidsgivers rapporteringsplikt mv. var på høring våren 2018. Flertallet av høringsinstansene som har uttalt seg, støtter forslaget. Blant annet viser LO og Fellesforbundet til at man ikke bør ha regler som stimulerer til avlønningsformer som forskjellsbehandler ytelser skattemessig, og at dagens praktisering innebærer ikke ubetydelige skatteunndragelser, som gjør tips til en del av den svarte økonomien. Hovedorganisasjonen Virke støtter forslaget under forutsetning av at arbeidsgiver kan la tipspengene inngå i virksomhetens inntekt. Høringsinstansene som går mot forslaget, er negative blant annet fordi de mener at forslaget vil ha til dels store og alvorlige økonomiske konsekvenser for næringen.

Den mangelfulle etterlevelsen av de ansattes opplysningsplikt overfor skattemyndighetene innebærer at tips i liten grad blir skattlagt. Det ville ikke være effektiv bruk av Skatteetatens ressurser å oppnå god etterlevelse av skatteplikten for inntekter i form av tips gjennom kontrollaktiviteter alene. Etablering av normale arbeidsgiverplikter også for lønn i form av tips er derfor den beste måten å sikre at tips blir skattlagt.

De nye reglene for rapporteringsplikt mv. innebærer at arbeidsgiverne må holde oversikt over hvor mye tips som tilfaller de ansatte, og fordelingen dem imellom, og behandle dette som lønn. I tillegg til de administrative oppgavene må arbeidsgiverne betale arbeidsgiveravgift også for lønn i form av tips når tipsen tilfaller de ansatte. Alminnelige arbeidsgiverplikter for tips vil øke provenyet for staten ved at grunnlaget for skatt på inntekt, trinnskatt, trygdeavgift og arbeidsgiver-

avgift øker. Provenyøkningen anslås på usikkert grunnlag til 350 mill. kroner påløpt og 280 mill. kroner bokført i 2019.

Departementet vil gjennomføre endringene i reglene om arbeidsgiverplikter for tips ved forskriftsendring, med virkning for tips som utdeles til ansatte, fra og med 1. januar 2019. Departementet foreslår i tillegg endringer i ordlyden til enkelte lovbestemmelser, slik at begrepet «tips» benyttes istedenfor «drikkepenge». Det vises til forslag til endring i skatteloven §§ 5-10 bokstav a og 6-61 tredje ledd bokstav a, samt i skatteforvaltningsloven § 7-2 første ledd bokstav c.

Lovendringene foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019. Det samme vil gjelde for forskriftsendringene.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens lovforslag.

5.6 Aksjesparekonto

Sammendrag

Ordningen med aksjesparekonto ble innført 1. september 2017. Ordningen innebærer at personlige skattytere kan opprette aksjesparekonto. Innskudd på kontoen kan benyttes til å investere i børsnoterte aksjer og egenkapitalbevis i selskap hjemmehørende i EØS, og andeler i aksjefond hjemmehørende i EØS. Gevinster ved realisasjon av verdipapirer på kontoen skattlegges ikke i forbindelse med realisasjonen, men først når midlene tas ut av kontoen. Utbytte fra verdipapirene omfattes ikke av den utsatte beskatningen, men tilordnes aksjonærene direkte og skattlegges som normalt ved innvinning.

Sammenhengen i systemet tilsier at utbytte og gevinster i utgangspunktet behandles på samme måte skattemessig. Departementet foreslår derfor å utvide ordningen slik at den også gir utsatt beskatning av utbytte. Videre foreslås det å avgrense ordningen slik at det fremgår at aksjesparekonto kan opprettes av personlige aksjonærer bosatt i EØS. I den forbindelse foreslås det at gevinster ved realisasjon av verdipapirer på aksjesparekonto eid av utenlandsk kontohaver anses som innskudd på kontoen.

Personlige skattytere kan ha flere aksjesparekontoer. Departementet foreslår at skattytere som har flere kontoer, skal kunne overføre verdipapirer mellom egne kontoer uten beskatning. Det foreslås også at verdipapirer på aksjesparekonto skal kunne overføres til den annen ektefelles aksjesparekonto ved skilsmisse, og til arvingers aksjesparekonto i forbindelse med dødsboskifte.

De foreslåtte endringene gjør ordningen mer fleksibel for skattyterne, men gjør samtidig systemet noe mer komplisert for tilbyderne. For Skatteetaten skaper ordningen med aksjesparekonto behov for å utvikle gode

kontrollrutiner og bygge den nødvendige kompetansen. I tillegg må det utvikles nye innrapporteringsløsninger for kildeskatt tilpasset ordningen med aksjesparekonto. Det legges til grunn at provenytapet av endringene er ubetydelig.

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 10-21 første, tredje, fjerde, sjettede, syvende og åttende ledd. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til at gjeldende overgangsordning forbrukerne har for å skattefritt kunne flytte over aksjeverdiene sine til en aksjesparekonto, utløper i 2018.

Flertallet viser til innspill fra Forbrukerrådet, som har innhentet tall fra Verdipapirsentralen som viser at bare rundt en tredjedel av norske personkunders aksjeverdier er flyttet til aksjesparekontoer. Videre viser erfaringer fra Sverige at det tok fire år før antallet kunder som opprettet aksjesparekonto, flatet ut. Derfor mener flertallet at det er riktig å gi kundene ett år utvidet frist til å flytte verdier før de beskattes.

Flertallet mener dette er et viktig grep for å sikre forbrukerne mer tid til å sette seg inn i den nye ordningen og vurdere om de vil flytte sine aksjeverdier over til en aksjesparekonto.

Flertallet viser til at man i årets forslag til statsbudsjett ytterligere styrker ordningen med aksjesparekonto ved å inkludere utbytte på verdipapirer. Videre er det gjort enklere å føre over verdier mellom ektefeller ved skilsmisse og til arvinger ved dødsboskifte innenfor ordningen. At ordningen forbedres i 2019, er også en faktor som kan føre til at flere velger å opprette en aksjesparekonto.

Flertallet slutter seg til regjeringens lovforslag, med den endring om at også året 2019 inngår i overgangsordningen for skattefri overføring av aksjeverdier til aksjesparekonto.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«I

I lov om endringer i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

Overgangsregler til skatteloven § 10-21 skal lyde:

Personlig skattyter kan i inntektsåret 2017, 2018 og 2019 overføre børsnoterte aksjer, børsnoterte egenka-

pitalbevis og andeler i aksjefond til aksjesparekonto uten beskatning. Kontohavers innskudd på kontoen settes til kontohaverens inngangsverdi på de overførte aksjene og andelene. Ubenyttet skjerming knyttet til de overførte aksjene og andelene anses etter overføringen som ubenyttet skjerming knyttet til aksjesparekontoen. Overføres det aksjer med negativ inngangsverdi, skal den negative inngangsverdien likevel regnes som skattepliktig inntekt. Skattepliktig negativ inngangsverdi etter fradrag for ubenyttet skjerming, oppjusteres med 1,44. Kontohaverens innskudd på kontoen ved overføring av aksjer med negativ inngangsverdi, settes til null.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.»

5.7 Skattefavisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende

Sammendrag

Regjeringen ønsker å bedre muligheten for pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende, slik det står i Jeløyplattformen.

Selvstendig næringsdrivende, deltakere i selskap med deltakerfastsetting og ansatt eier i aksjeselskap eller allmennaksjeselskap kan få inntektsfradrag for innskudd i pensjonsordning som tilfredsstillende vilkår fastsatt i lov om innskuddspensjon. Fradraget kan maksimalt utgjøre 6 pst. av beregnet personinntekt fra næring mellom 1 G og 12 G. Denne grensen ble økt fra 4 pst. i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017. Næringsdrivende kan også spare i ordningen for skattefavisert individuell sparing til pensjon som ble innført i 2017. For at næringsdrivende skal få enda bedre mulighet til skattefavisert sparing til pensjon, foreslår regjeringen å øke grensen for skattefavisert sparing til pensjon for næringsdrivende til 7 pst. av beregnet personinntekt fra næring mellom 1 G og 12 G.

Departementet anslår på usikkert grunnlag at forslaget vil redusere provenyet med om lag 80 mill. kroner påløpt og 65 mill. kroner bokført i 2019.

Det vises til forslag til endring i innskuddspensjonsloven § 2-3 andre ledd. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra inntektsåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens lovforslag.

6. Skattereglene for skadeforsikringsforetak

Sammendrag

Regjeringen foreslår endringer i skattereglene for skadeforsikringsforetak. Gjeldende regler gir fradrag for avsetninger til kostnader som det i noen tilfeller er lav sannsynlighet for at vil påløpe. Dette innebærer et brudd med skattelovens generelle tidfestingsprinsipper. Det er krevende for skattekontoret å kontrollere avsetningsfradragene etter gjeldende regler. De skattemessige avsetningene bør knyttes til et mål som er mer etterprøvbart.

I et høringsnotat av 7. februar 2018 foreslo departementet at avsetningsfradraget for skadeforsikringsforetak skal svare til visse regnskapsmessige størrelser. Formålet er at fradraget skal begrenses til sannsynlige fremtidige utbetalinger. Det ble foreslått en overgangsregel slik at differansen mellom avsetningene for inntektsåret 2017 og avsetningene for inntektsåret 2018 ikke inntektsføres umiddelbart for inntektsåret 2018. Differansen overføres til en egen konto som inntektsføres lineært med 10 pst. hvert inntektsår fra og med inntektsåret 2018. I høringsnotatet var det også foreslått særregler for reelt gjensidige sjøforsikringsselskap, slik at selskapene skulle være fritatt for beskatning av premieinntekter. Det ble videre foreslått å oppheve den særlige sjablongregelen for utenlandske forsikringsselskap.

Forslagene i denne proposisjonen innebærer at hovedpunktene i høringsforslaget for skadeforsikringsforetak fra februar 2018 følges opp.

Høringsforslaget om særregler for reelt gjensidige sjøforsikringsselskap er notifisert til EFTAs overvåkningsorgan (ESA), men notifikasjonsprosessen er ikke avsluttet. Regjeringen foreslår derfor at også reelt gjensidige sjøforsikringsselskap i utgangspunktet skal omfattes av forslaget som gjelder for skadeforsikringsforetak generelt fra og med inntektsåret 2018. Departementet vil fortsatt arbeide for å få godkjent særregler for gjensidige sjøforsikringsforetak. Et eventuelt forslag til slike regler må fremmes på et senere tidspunkt når prosessen med ESA er ferdig. Det tas sikte på at særreglene får effekt fra og med inntektsåret 2018, slik at eventuell skatt på premieinntekter som er fastsatt fra og med inntektsåret 2018, blir reversert. Dersom det ikke oppnås godkjenning fra ESA for slike særregler, vil de generelle reglene gjelde for sjøforsikringsforetakene med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Provenyøkningen av forslaget om endringer for skadeforsikringsforetak anslås til om lag 10 mrd. kroner, som bokføres med 1 mrd. kroner årlig i henhold til overgangsreglene fra og med budsjettåret 2019. Administrativt innebærer forslaget en forenkling. De nye reglene kan medføre en mer effektiv kontroll for Skatteetaten.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteloven § 8-5 første ledd og forslag til ny § 14-28 annet og tredje ledd. Det forutsettes også en endring i Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 8-5. Departe-

mentet viser også til forslag til overgangsregler ved ikrafttredelse av endringer i skatteloven § 8-5 første ledd.

Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018. Det foreslås også en alternativ ikrafttredelsesregel om adgang til å velge at endringene ikke skal få virkning for avsetninger som knytter seg til bestående forsikringsforpliktelser som også forelå per 31. desember 2017. Videre foreslås det en ikrafttredelsesregel for selskaper med avvikende regnskapsår, slik at endringene skal tre i kraft med virkning fra og med første regnskapsår som starter etter 1. januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det er uheldig at det skapes unødvendig usikkerhet og administrative byrder for reelt gjensidige sjøforsikringsselskaper ved at det foreslås at slike selskaper rent midlertidig skal omfattes av skattebetalingsplikt i påvente av at prosessen som pågår i ESA, skal finne sin konklusjon. I ytterste konsekvens kan forslaget påvirke kredittratingen fra de internasjonale ratingbyråene, noe som igjen kan påvirke inntektsgrunnlaget for disse selskapene. Disse medlemmer mener at det av hensyn til mulige negative konsekvenser for de berørte foretakene ikke må innkreves skatt for inntektsåret 2018 før prosessen med ESA er endelig avklart. Hvis ESA mot formodning ikke skulle godkjenne forslaget slik det står, bør departementet for øvrig søke andre løsninger for å ivareta de hensyn som ligger bak lovforslaget. Disse medlemmer er uenig i regjeringens forslag på dette punkt.

Disse medlemmer slutter seg for øvrig til regjeringens forslag.

7. Skattereglene for livsforsikrings- og pensjonsforetak

Sammendrag

Regjeringen foreslår endringer i skattereglene for livsforsikrings- og pensjonsforetak. Forslaget fjerner utilsiktede virkninger knyttet til fradrag for avsetninger til dekning av forsikringsforpliktelser. Skattehull har ført til betydelige fremførbare underskudd og lite innbetalt skatt fra foretakene. Fordelene som oppstår, er ikke i tråd med et hovedprinsipp om at det skal skilles mellom kundemidler og foretakets midler.

I et høringsnotat av 7. februar 2018 foreslo departementet endringer i skattleggingen av livsforsikrings- og pensjonsforetak. Departementet foreslo blant annet å innføre en regel om at skattlegging av inntekter og kostnader knyttet til eiendeler i kollektivporteføljen og in-

vesteringsvalgporteføljen (kundemidlene) skal foretas i samsvar med regnskapslovgivningen.

Departementet foreslår i hovedsak å videreføre høringsforslaget. Noen av innvendingene fra høringsrunden blir imøtekommet. Det foreslås at inntekts- og fradragføring knyttet til eiendeler i kundeporteføljen skal foretas i samsvar med regnskapet. For livsforsikrings- og pensjonsforetak klargjøres dermed skillet mellom kundemidlene og foretakets midler, og foretakene vil ikke lenger oppnå utilsiktede skattefordeler.

Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Provenyeffekten av forslaget anslås til om lag 3 mrd. kroner årlig, som bokføres fra og med budsjettåret 2020. Forslaget antas ikke å ha vesentlige administrative konsekvenser.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte- loven § 2-38 syvende ledd, § 8-5 første, fjerde og femte ledd og § 9-2 annet ledd, forslag til nye § 8-5 sjette til åttende ledd og § 14-28 første ledd og forslag til opphevelse av § 2-38 åttende ledd, § 6-10 fjerde ledd og § 14-4 tredje ledd. Departementet viser også til forslag til overgangsregler ved ikrafttredelse av endringene i skatteloven § 8-5 første og fjerde til åttende ledd. Forslaget forutsetter også tilpasninger i Finansdepartementets forskrift til skatteloven.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens lovfor- slag.

Komiteens medlemmer fra Arbeider- partiet, Senterpartiet, Sosialistisk Ven- streparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til at regjeringen foreslår å tette noen utilsiktede hull i skattesystemet for livselskaper og pensjonskasser. Disse medlemmer slutter seg til Pensjonskassefore- ningens innvending om at flere grunnleggende og prinsipielle problemstillinger rundt hvorvidt pensjonskasser skal være skattepliktige, ikke er berørt på en tilstrekkelig måte i forarbeidet til denne lovendringen.

Disse medlemmer mener at før loven endres, må det foretas en nærmere vurdering av hvorvidt nor- ske pensjonskasser bør betale skatt i lys av den felleseu- ropeiske tilnærmingen der pensjonskasser vurderes som sosiale, ikke finansielle institusjoner. En pensjons- kasse er en selveiende institusjon uten eksterne aksjo- nærer, som drives på ikke-kommersiell basis uten ut- bytte. I tråd med praksis i andre europeiske land beskat- tes pensjonsytelser, ikke pensjonskassene.

Disse medlemmer mener begrunnelsen for at pensjonskasser skal bli skattepliktige er fattet på et for

svakt utredningsgrunnlag, og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede om de kommu- nale pensjonskassene skal være skattepliktige, og legge fram sak for Stortinget på egnet måte.»

8. Hjemmehørende selskap

Sammendrag

Departementet foreslår å styrke skattereglene som bestemmer når selskap skal anses hjemmehørende i Norge. Selskap hjemmehørende i Norge er alminnelig skattepliktige, det vil si at de skattlegges i Norge for alle inntekter uavhengig av hvor de er opptjent. Formålet med endringene er å motvirke skattetilpasninger og sik- re at selskap med tilstrekkelig tilknytning til Norge skattlegges som alminnelig skattepliktige her.

Skatteutvalget viste i NOU 2014:13 Kapitalbeskat- ning i en internasjonal økonomi at reglene om skatte- messig bosted for selskap kan være relativt enkle å om- gå. Slike tilpasninger innebærer at selskap kan anses hjemmehørende i et annet land enn der virksomheten reelt sett bestyres fra. Utvalget foreslo derfor å stramme inn skatteloven § 2-2 første ledd, slik at selskap regis- trert i Norge alltid skal anses hjemmehørende i riket. Utvalget ba også departementet vurdere endringer i re- glene for selskap registrert i utlandet. Departementet følger nå opp utvalgets forslag. Forslaget var på høring våren 2017.

Styrkingen av bostedsreglene for selskap foreslås gjennomført ved å definere begrepet «hjemmehørende i riket» i skatteloven § 2-2 første ledd i nytt syvende ledd. I nytt syvende ledd foreslår departementet at selskap som er stiftet i henhold til norsk selskapsrett eller har re- ell ledelse i Norge, skal anses hjemmehørende her. De- partementet foreslår videre at det tas inn en nærmere veiledning i bestemmelsen av hvilke momenter som er relevante for å avgjøre om et selskap har reell ledelse i Norge. Av veiledningen følger at i vurderingen av om den reelle ledelsen er i Norge, skal det ses hen til hvor le- delse på styrenivå og daglig ledelse utøves, men også til øvrige omstendigheter ved selskapets organisering og virksomhet.

Forslaget medfører at selskap stiftet i henhold til norsk selskapsrett i utgangspunktet skal anses hjemme- hørende i riket. Dette medfører blant annet at slike sel- skap ikke kan unngå å ha skattemessig bosted i Norge etter norsk intern skattelovgivning. Endringen fjerner dermed muligheten for norskstiftede selskap til å bli skattemessig bostedsløse og oppnå fordeler som følge av dette. Forslaget medfører videre at selskap som er stif- tet i henhold til utenlandsk rett, skal anses hjemmehø- rende i riket dersom reell ledelse er i Norge. Sammenlig- net med gjeldende rett, som hovedsakelig legger vekt på

styrefunksjonen, gir endringen rom for en bredere vurdering av relevante momenter. Dette legger samtidig vurderingen etter norsk internrett nærmere opp til vurderingen i ny og gammel art. 4 (3) i OECDs mønsteravtale. En oppnår dermed mer sammenfall mellom vurderingen etter norsk internrett og det som følger av skatteavtaler.

Departementet foreslår også en ny regel i skatteloven § 2-2 åttende ledd som skal regulere forholdet til bostedsvurderingen i skatteavtalene. Av bestemmelsen fremgår det at et selskap likevel ikke skal anses som hjemmehørende i riket, dersom selskapet er hjemmehørende i en annen stat etter skatteavtale. En slik regel som legger avgjørende vekt på skatteavtalebepreget, er en anbefalt alternativ regel i OECD/G20s «Base Erosion and Profit Shifting»-prosjekt (BEPS). Formålet er å motvirke uheldige utslag av at det ikke er samsvar mellom et selskaps status som hjemmehørende etter norsk internrett og bosted etter skatteavtale. Slike selskap bør fortsatt ha plikt til å levere skattemelding. Departementet foreslår derfor å endre skatteforvaltningsloven § 8-2 første ledd bokstav a, slik atplikten til å levere skattemelding består. Departementet foreslår også egne overgangsregler for fastsetting av skattemessig åpningsbalanse for selskap som blir alminnelig skattepliktig som følge av forslaget.

Departementet antar at reglens hovedvirkning vil være at de er preventive mot skattemotiverte tilpasninger. På svært usikkert grunnlag anslås skatteinntektene å øke årlig med 50 mill. kroner. Skatteetaten antar at regelendringene vil kunne kreve noen mindre systemendringer. Regelendringene antas å medføre at noen flere selskap vil bli ansett skattepliktige etter skatteloven § 2-2 første ledd enn i dag.

Departementet viser til forslag til skatteloven § 2-2 nytt syvende ledd og nytt åttende ledd, samt forslag til endring av skatteforvaltningsloven § 8-2 første ledd bokstav a. Departementet viser også til forslag til overgangsregler for selskap mv. som blir hjemmehørende i riket som følge av endringene i skatteloven § 2-2.

Departementet foreslår at lovendringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019. For selskap med avvikende regnskapsår, det vil si regnskapsår som starter etter 1. januar 2019, foreslås det å gi lovendringene i skatteloven virkning fra og med første regnskapsår som starter etter 1. januar 2019, men uansett ikke senere enn 1. januar 2020.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

9. Rentebegrensingsreglene

Sammendrag

Høy kapitalmobilitet og en stadig mer utbredt globalisering av store foretak gjør at flytting av overskudd mellom skattejurisdiksjoner har økt. Et flernasjonalt konsern vil ha insentiv til å plassere mye gjeld og rentekostnader i de konsernselskapene som er hjemmehørende i land der skattesatsen er relativt sett høy, som i Norge. Slik skattetilpasning er ugunstig for land med relativt høyt skattenivå. Det svekker skatteinntektene og leder til en uheldig konkurransevridding til fordel for flernasjonale konsern som har mulighet til å utnytte forskjeller i ulike lands skatteregler. I tillegg er det uheldig at skattesystemet legger opp til at det brukes mye ressurser på å tilpasse seg skattereglene.

I 2014 innførte Norge en regel som begrenser fradraget for renter på lån mellom nærstående parter (interne renter). Et flernasjonalt konsern kan likevel innrette seg slik at konsernselskapene i land med relativt høy skattesats finansieres med mye ekstern gjeld, mens selskapene i land med lavere skattesats finansieres med tilsvarende lite ekstern gjeld, uten at den samlede gjeldsbelastningen i konsernet øker. Skatteutvalget påpekte at overskuddsflytting også kan skje gjennom renter på lån fra uavhengig part (eksterne renter), og anbefalte å inkludere eksterne renter i rentebegrensingsregelen, jf. NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi. Dette er også i tråd med anbefalingene fra OECD/G20 om tiltak for å motvirke overskuddsflytting (BEPS-prosjektet).

For å motvirke overskuddsflytting som skjer gjennom renter på lån fra uavhengig part, foreslår departementet at gjeldende rentebegrensingsregel utvides til å omfatte eksterne renter for skattyter i konsern. Dermed netto rentekostnader overstiger fradragssammenheng på 25 pst. av en særskilt fastsatt resultatstørrelse (skattemessig EBITDA), skal både interne og eksterne rentekostnader avskjæres.

Når eksterne renter, som renter på banklån, omfattes av rentefradragsbegrensningen, øker faren for at renter i ordinære låneforhold rammes. Det foreslås derfor innført en todelt unntaksregel som tar utgangspunkt i egenkapitalandelen i regnskapsmessig balanse. Hvis skattyter godtgjør at forholdet mellom egenkapital og balansesum (egenkapitalandelen) i regnskapsmessig balanse ikke er lavere enn forholdet mellom egenkapital og balansesum i konsernregnskapet, kan skattyter likevel kreve fullt fradrag for sine rentekostnader i inntektsåret. Hvis skattyter er i et konsern med flere skattepliktige enheter i Norge, kan skattyter alternativt kreve fullt fradrag for sine rentekostnader i inntektsåret dersom det godtgjøres at egenkapitalandelen for de norske enhetene i konsernet samlet sett ikke er lavere enn egenkapitalandelen i konsernregnskapet. Skattyters regnskap, eller alternativt det konsoliderte regnskapet for den norske delen av konsernet, må være utarbeidet etter samme regnskapsregler og verdsettelsesprinsip-

per som konsernregnskapet. For å få et godt sammenligningsgrunnlag foreslår departementet også visse andre justeringer i regnskapet ved beregningen av egenkapitalandelen.

En utvidelse av rentebegrensningsregelen til å gjelde eksterne renter for skattyter i konsern, og innføring av en todelt unntaksregel basert på regnskapsmessig egenkapitalandel, vil gjøre regelverket mer komplisert. For å begrense de administrative kostnadene for skattyterne og skattemyndighetene foreslås det at rentebegrensningsreglene i konsern bare kommer til anvendelse dersom netto rentekostnader i inntektsåret overstiger et terskelbeløp på 25 mill. kroner. Hvis skattyter er i et konsern med flere skattepliktige enheter i Norge, gjelder terskelbeløpet samlet for netto rentekostnader i de norske enhetene i konsernet.

Gjeldende regel om begrensning av fradraget for renter som betales til en nærstående långiver, foreslås videreført for skattyter som ikke er i konsern. Videre foreslår departementet at regelen på visse vilkår skal gjelde for skattyter i konsern som betaler renter på gjeld til nærstående långiver utenfor konsernet. Det betyr at en skattyter i konsern som kan godtgjøre at egenkapitalandelen tilfredsstiller kravet etter unntaksregelen, likevel kan få avskåret fradraget for renter til nærstående utenfor konsernet. Det foreslås et terskelbeløp på 5 mill. kroner for at rentebegrensningsregelen mellom nærstående skal komme til anvendelse.

Departementet foreslår å beholde fradragssammenheng på 25 pst. av skattemessig EBITDA og rentebegrepet i gjeldende rentebegrensningsregel. Videre foreslås at det fortsatt skal gjelde en fremføringsadgang på ti år for avskårede rentekostnader. Departementet foreslår at avskårede rentekostnader kan fremføres selv om summen av årets rentekostnader og rentekostnader til fremføring er lavere enn terskelbeløpet.

Unntaket fra rentebegrensningsreglene for finansforetak foreslås videreført.

Petroleumsselskap som skatlegges etter petroleumsskatteloven, er ikke omfattet av forslaget til rentebegrensningsregler her.

De foreslåtte reglene vil motvirke overskuddsflytting i flernasjonale konsern og dermed bidra til større grad av likebehandling av nasjonale og flernasjonale selskap. Forslaget ligger innenfor OECD/G20s BEPS-anbefalinger og modellen i artikkel 4 i EUs skatteomgåelsesdirektiv. Det er videre i tråd med enigheten på Stortinget om en skattereform.

Ved å motvirke overskuddsflytting vil endringene bidra til likere konkurransevilkår og dermed til mer samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer. Det antas at statens inntekter på kort sikt vil øke noe som følge av forslaget. På usikkert grunnlag anslås forslaget å øke provenyet med 600 mill. kroner påløpt i 2019, som

bokføres i 2020. På lang sikt er tiltaket viktig for å sikre eksisterende skattegrunnlag.

Unntaksreglene må nødvendigvis bli forholdsvis kompliserte for å ivareta hensynet til treffsikkerhet og for å unngå uønskede tilpasningsmuligheter. De foreslåtte unntaksreglene kan derfor medføre vesentlige administrative byrder for både skattemyndigheter og skattytere. Unntaksreglene er likevel bare aktuelle når netto rentekostnader overstiger 25 mill. kroner, og vil dermed bare bli påberopt i tilfeller der konsernet potensielt oppnår betydelig besparelse gjennom å unngå avskjæring av rentefradrag.

Det foreslås at endringene i rentebegrensningsreglene tas inn i gjeldende § 6-41 i skatteloven.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

10. Næringsbeskatning for øvrig

10.1 Skattemessige konsekvenser for banker og finansforetak av ny regnskapsstandard

Sammendrag

Regjeringen foreslår en ny bestemmelse i skatteloven som regulerer den skattemessige behandlingen av engangseffekten som oppstår for banker mv. som går over til den nye regnskapsstandarden IFRS 9 i 2018. Skatteloven har en særskilt tidfestingsregel for fradragføring av tap på utlån, som innebærer at banker mv. kan føre til fradrag tap på utlån som er ført til kostnad i årsregnskapet i samsvar med regnskapslovgivningens regler. Ved overgangen til IFRS 9 oppstår det en implementeringseffekt (engangseffekt) som ikke resultatføres i regnskapet, men som skal føres direkte mot egenkapitalen i balansen. Det foreslås en ny bestemmelse i skatteloven som regulerer den skattemessige behandlingen av denne effekten. Regjeringen foreslår at implementeringseffekten kan fradras i sin helhet med tidfesting i 2018.

Forslaget innebærer et engangs provenytnyt på 550 mill. kroner og antas ikke å ha administrative konsekvenser av betydning.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav h. Endringen foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018. Det vises også til forslag til oppretting i skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav f. Endringen foreslås å tre i kraft straks.

Komiteens merknader

Komiteen viser til budsjettforliket og enigheten om å utsette tidfestingen av implementeringseffekten (fradrag og ev. inntekt) til inntektsåret 2019, og ikke

2018 som foreslått i statsbudsjettet. Komiteen slutter seg dermed til regjeringens lovforslag med dette unntaket. Ettersom fradraget (og ev. inntekt) oppstår i 2018, foreslås det at lovendringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018, men slik at det følger eksplisitt av bestemmelsen i skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav h at implementeringseffekten først skal komme til fradrag eller ev. tas til inntekt (tidfestes) i inntektsåret 2019.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 14-5 fjerde ledd nåværende bokstav h blir ny i.

§ 14-5 fjerde ledd bokstav h skal lyde:

h. For institusjoner nevnt under f som kan føre til fradrag tap på utlån og garantier som er ført til kostnad i årsregnskapet i samsvar med regnskapslovgivningens regler i g, som går over til anvendelse av IFRS 9 i regnskapsåret 2018 og der det oppstår en differanse i utgående tapsavsetninger beregnet etter IAS 39, sammenlignet med de inngående tapsavsetningene beregnet etter IFRS 9, gjelder følgende:

1. Økte tapsavsetninger knyttet til tap på utlån og garantier som føres direkte mot egenkapitalen i forbindelse med implementering av IFRS 9, jf. regnskapsloven § 4-3 annet ledd og IAS 8, kan fradras i sin helhet i inntektsåret 2019.
2. Reduserte tapsavsetninger knyttet til tap på utlån og garantier som føres direkte mot egenkapitalen i forbindelse med implementering av IFRS 9, jf. regnskapsloven § 4-3 annet ledd og IAS 8, skal inntektsføres i sin helhet i inntektsåret 2019.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.»

10.2 Renter på utenlandsk skatt

Sammendrag

Det foreslås en endring i skatteloven § 6-40 femte ledd, slik at renter på restskatt og etter endringsvedtak frem til forfall, beregnet etter annet lands lovgivning, likestilles med renter beregnet etter skattebetalingsloven §§ 11-2 og 11-5. Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Etter skatteloven § 6-40 femte ledd bokstav b og c gis det ikke fradrag for renter på restskatt og renter på skatt etter endringsvedtak frem til forfall. Fordi skatteloven

ven særskilt angir renter beregnet etter skattebetalingsloven, omfatter dette ikke tilsvarende renter beregnet etter annet lands lovgivning. Det er derfor fradragsrett for tilsvarende renter på utenlandsk skatt. Den tilsvarende regelen for renteinntekter ved tilbakebetaling av skatt etter avregning likestiller renter etter skattebetalingsloven og annet lands lovgivning. Renteinntekter ved tilbakebetaling av skatt regnes derfor ikke som skattepliktig inntekt, jf. skatteloven § 5-60.

Forslaget vil føre til symmetri på inntekter og kostnader for renter på skatt beregnet etter annet lands lovgivning. Endringen vil videre føre til at renter knyttet til utenlandsk skatt blir behandlet på lik linje med renter knyttet til norsk skatt. Bestemmelsen vil primært kunne få betydning for selskaper hjemmehørende i Norge med fast driftssted i utlandet, eller personer skattemessig bosatt i Norge med økonomiske forhold knyttet til kilde i utlandet. Endringen foreslås å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Departementet legger til grunn at få selskap og personer vil få reduserte fradrag som følge av forslaget, og at skatteøkningene for de berørte vil være beskjedne. Det budsjetteres derfor ikke med provenyvirksomheter av forslaget. Forslaget fører ikke til administrative konsekvenser av betydning.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 6-40 femte ledd bokstav b og c.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

10.3 Friinntekten i særskatten for petroleumsvirksomhet

Sammendrag

Departementet foreslår at friinntektssatsen i særskatten reduseres fra 5,3 pst. til 5,2 pst., og at særskattesatsen økes til 56 pst. når selskapsskattesatsen settes ned til 22 pst., jf. punkt 3.2. Fradragsverdien av friinntekten vil da være uendret, og vridningene i petroleums skatten forsterkes ikke. Det foreslås en tilsvarende reduksjon av friinntektssatsen til 5,2 pst. ved tilbakeføring av friinntekt ved realisasjon og uttak av driftsmiddel.

Endringen i friinntektssatsen har begrensede administrative konsekvenser. Målt som nåverdi av skatteinntekter i perioden 2019–2050 er endringene i petroleums skatten samlet sett provenynøytrale.

Det vises til forslag til endringer i petroleums skatteloven § 5 fjerde ledd første punktum og femte ledd fjerde punktum.

Departementet foreslår at reduksjonen i friinntektssatsen i petroleums skatteloven § 5 fjerde ledd skal tre i kraft straks med virkning for kostnader til erverv av driftsmiddel pådratt fra og med 1. januar 2019. Endringen i friinntektssatsen i petroleums skatteloven § 5 femte ledd foreslås å tre i kraft straks med virkning for

realisasjon eller uttak av driftsmiddel fra og med 1. januar 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor friinntektssatsen beholdes på 5,3 pst. og særskattesatsen for petroleum beholdes på 55 pst. Dette må sees i sammenheng med at disse medlemmer beholder selskapsskatten på 23 pst.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at oljenæringa har særdeles gunstige vilkår for investeringer. Gjennom den såkalte friinntekten får oljeselskapene en raskere avskrivning på sine investeringer, en fordel som annen landbasert industri ikke nyter godt av. Dette medlem mener derfor friinntekten bør avvikes, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der dette er foreslått.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å fjerne friinntekten for nye investeringer i petroleumsskatten, avvike leterefusjonsordningen for petroleumsvirksomheten og samtidig forlenge avskrivningstiden for nye investeringer i petroleumssektoren fra 6 til 25 år.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at dagens petroleumsskattesystem, inkludert ordningen med friinntekt, fører til at staten tar en forholdsvis høy del av risikoen ved investeringer i petroleumssektoren. Dette medlem viser til at en slik skjevhet vanskelig gjør en rettferdig omstilling og forsterker effekten av en todelt norsk økonomi. Dette medlem viser også til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å avvike leterefusjonsordningen, og der selskapsskatten beholdes på 23 pst.

11. Eiendomsskatt

Sammendrag

Eiendomsskatten er en kommunal skatt på fast eiendom og en objektskatt. Den samlede eiendomsskatten fra bolig- og fritidseiendom har økt betydelig de siste ti årene, fra 2,1 mrd. kroner i 2007 til 7,1 mrd. kroner i 2017. I regjeringens politiske plattform (Jeløyplattformen) fremgår det at eiendomsskattesatsen og skattegrunnlaget skal reduseres.

På denne bakgrunn foreslår regjeringen at maksimal skattesats for bolig- og fritidseiendom reduseres fra

syv til fem promille fra 2020. Mange kommuner må med dette redusere skattesatsen på bolig- og fritidseiendom ned til den nye maksimalsatsen, og kommuner med lavere sats forhindres fra senere å øke denne til dagens høyeste sats.

I tråd med Jeløyplattformen foreslår regjeringen også at eiendomsskattegrunnlaget reduseres ved at det innføres en obligatorisk reduksjonsfaktor i eiendomsskattetakstene på 30 pst. for all bolig- og fritidseiendom fra 2020. Kommunene står fritt til å velge en høyere reduksjonsfaktor enn dette. Regjeringen foreslår videre at bruk av formuesgrunnlag gjøres obligatorisk ved verdsettelse av boligeiendom for eiendomsskatteformål fra 2020. Forslaget vil gjøre eiendomsskattetaksering på tvers av kommuner mer enhetlig. Departementet foreslår som en overgangsregel at kommuner som har foretatt alminnelig taksering i 2013 eller senere, kan benytte denne til og med skatteåret 2023. Også disse kommunene skal benytte en reduksjonsfaktor på 30 pst. For fritidseiendom er formuesgrunnlagene foreløpig lite egnet til verdsettelse fordi de i liten grad reflekterer den underliggende markedsverdien. Fritidseiendommer skal derfor inntil videre takseres som i dag.

Konsekvensene for kommunesektoren vil avhenge av hvordan den enkelte kommune tilpasser seg det nye regelverket, herunder ved å justere skattesatser og et eventuelt bunnfradrag. I 2018 skriver 67 kommuner ut eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom med en skattesats på over fem promille.

Det vises til forslag til endringer i eiendomsskattelova §§ 8 A-1, 8 A-3, 8 C, 8 C-1 og 11. Departementet foreslår at endringene får virkning fra og med 2020.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Rødt, viser til Innst. 2 S (2018–2019) og budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, hvor det er enighet om å gjøre det valgfritt for kommunene å velge mellom formuesgrunnlaget basert på SSBs boligverdier og lokale takster. Regjeringens opprinnelige forslag ville, med noen overgangsregler, gjort det obligatorisk for kommunene å legge til grunn formuesgrunnlaget ved utskrivning av eiendomsskatt, men dette går flertallet ikke inn for.

Flertallet viser til budsjettforliket om at det skal gjøres en ny vurdering av størrelsen på kompensasjonsordningen for bortfall av eiendomsskatt på produktionsutstyr og installasjoner basert på kommunenes rettaksering, jf. Innst. 2 S (2018–2019) og vedtak 81 (2018–2019) i Stortinget 3. desember 2018.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, er videre enige i at det innføres en obliga-

torisk reduksjonsfaktor i eiendomsskattetakstene på 30 pst. for alle bolig- og fritidseiendommer fra 2020.

Dette flertallet fremmer det videre et helhetlig forslag til lovendringer i eiendomsskattelova. Dette flertallet ser hen til forslaget i Prop. 1 LS (2018–2019), de endringer som følger av rettbrevet fra statsråden, og deretter de endringer som følger av årets enighet om statsbudsjettet. Derfor vil dette flertallet gå ut av regjeringens foreslåtte endringer i eiendomsskattelova og med dette i sin helhet foreslå de endringene som dette flertallet står bak.

Dette flertallet stiller seg bak regjeringens forslag om at maksimal skattesats for bolig- og fritidseiendom reduseres fra syv til fem promille fra 2020.

Dette flertallet viser til fjorårets budsjettforlik og enigheten om at første år med utskrivning av eiendomsskatt kun den kan være på én promille av takstverdien. Loven ble da ved en inkurie ikke foreslått endret i tråd med dette. Derfor ble det i regjeringens forslag til statsbudsjett 2019 tatt inn i eiendomsskattelova at laveste skattesats er én promille, jf. Prop. 1 LS (2018–2019), s. 367.

Dette flertallet viser også til rettbrevet fra statsråden, der det fremgår at eiendomsskattelova § 11 manglet et nytt punktum som lovfestet at maksimal skattesats for boliger og fritidsboliger skal reduseres fra syv til fem promille. Dette tas også inn i dette helhetlige forslaget.

Dette flertallet fremmer følgende forslag:

«I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane gjøres følgende endringer:

§ 8 A-2 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Skattegrunnlaget for bustader og fritidsbustader vert sett til verdet multiplisert med 0,7.

Nåværende (vedtatt, ikke ikrafttrådt) annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 8 C-1 annet ledd første punktum skal lyde:

Skattegrunnlaget for bustader vert sett til verdet (taksten) etter skatteloven § 4-10 andre ledd multiplisert med 0,7.

§ 8 C-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved fastsetjinga etter skatteloven § 4-10 første ledd andre eller fjerde punktum, utgjør skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,33 for primærbustad og 0,7 for sekundærbustad.

§ 11 første ledd skal lyde:

Eiendomsskatten skal vera minst kr 1 og ikkje meir enn kr 7 for kvar kr 1 000 av takstverdet. *For bustader og*

fritidsbustader kan eiendomsskatten likevel ikkje vera meir enn kr 5 for kvar kr 1 000 av takstverdet.

II

Endringen i § 11 første ledd første punktum trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2019.

Øvrige endringer under I trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2020.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet støtter ikke regjeringens forslag om å redusere kommunenes handlingsrom med tanke på skattesatsen for bolig- og fritidseiendom og heller ikke øvrige forslag som kan redusere det kommunale handlingsrommet.

Disse medlemmer viser videre til at kompensasjonsordningen for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner bør innebære full kompensasjon til kommunene for tapte inntekter. Disse medlemmer presiserer for øvrig at Arbeiderpartiet og Senterpartiet var imot endringen som førte til at det er behov for kompensasjonsordningen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor maksimal skattesats for bolig- og fritidseiendom beholdes på syv promille. Det betyr at for bosteder og fritidsbosteder kan eiendomsskatten ikke være mer enn 7 kroner for hver 1 000 kroner av takstverdien.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser ellers til at regjeringen Bondevik II i 2005 fjernet de siste skatte- og avgiftsinsentivene av betydning for kulturminnevernet. Disse medlemmer har merket seg at kulturminneorganisasjonene siden den gang har etterspurt skatte- og avgiftsinsentiver rettet mot eiere av fredede bygninger, men også andre verneverdige bygninger. Disse medlemmer understreker at et jevnt vedlikehold er den beste formen for vern og i lengden også den klart billigste. Norsk kulturminnepolitikk siden 2005 har handlet om et massivt skippertak for å hente inn et vedlikeholdsetterslep som har bygget seg opp over lang tid. Hvis vi skal hindre at et nytt vedlikeholdsetterslep oppstår i årene som kommer, er det nødvendig å satse på virkemidler som stimulerer til jevnt vedlikehold. Disse medlemmer understreker også at skatte- og avgiftsinsentiver bidrar til at gruppen av private eiere i kulturminnevernet føler at det offentlige på mer permanent basis gir dem et håndslag i arbeidet med å ta vare på kulturarven, noe som tilskuddsordningene aldri kan bidra til på samme måte.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i eiendomsskatteloven som fritar alle eiere av bygninger som enten er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven, fra kommunal eiendomsskatt.»

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag til andre modeller for skatte- og avgiftslettelser som kan bidra til jevnt godt vedlikehold av bygninger som enten er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at eiendomsskatten er den eneste måten norske kommuner kan påvirke inntektssiden i kommunebudsjettet direkte på. Det bør derfor fortsatt være et lokalt handlingsrom til å øke skattene noe for å investere i velferd. Dette er noe velgerne lokalt er i stand til å ta stilling til selv. Dette medlem merker seg at regjeringspartiene ikke har den samme tilliten til lokal-demokratiet når de nå foreslår å innskrenke den lokale handlefriheten. Dette medlem viser videre til at dette skjer samtidig som kommuneøkonomien ikke blir prioritert av denne regjeringen. Dette medlem viser til merknadene til kommuneproposisjonen 2019 fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

«Dette flertallet viser til at regjeringens egne tall viser at gjennomsnittlig årlig realvekst i kommunesektorens frie inntekter for årene 2018 og 2019 er 0 pst. Regjeringen legger med dette opp til at sektoren ikke skal ha noen reell vekst i sine inntekter i 2018 og 2019. Dette flertallet mener regjeringen med et slikt økonomisk opplegg prioriterer ned skole, eldreomsorg og andre viktige velferdstjenester i kommunene.

Dette flertallet viser videre til at regjeringens egne tall viser at realveksten i kommunesektorens frie inntekter for årene 2014 til og med 2019, gitt regjeringens forslag i kommuneproposisjonen, vil være 1,4 pst. Dette flertallet vil i denne sammenheng peke på at veksten i perioden med rød-grønn regjering var 1,8 pst. Det er derfor ikke grunnlag for å hevde at veksten i kommuneøkonomien er sterkere nå enn tidligere.»

Dette medlem merker seg at mange nye kommuner har innført eiendomsskatt under denne regjeringen. Dette medlem peker på at kommunene ville hatt langt større handlefrihet, blant annet til ikke å innføre eiendomsskatt, om kommunene hadde fått tilstrekkelige overføringer til å ivareta sine oppgaver og styrke velferden.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt mener det er et viktig prinsipp at norske kommuner bør beholde handlingsrommet til å fastsette eiendomsskatten lokalt innenfor dagens regelverk, og vil derfor stemme mot regjeringens forslag. Disse medlemmer vil påpeke at lang tids underfinansiering av kommunesektoren gjør at mange kom-

muner i dag ser seg nødt til å ilegge eiendomsskatt for å sikre finansiering til viktige velferdstjenester.

Disse medlemmer mener at utforming av skatten lokalt i hver enkelt kommune gjør det lettere å sikre en sosial profil, hvor bunnfradrag og ulike satser brukes for å sikre at det er de som reelt har størst boligformue som bidrar mest. Ved lokal utforming er det også mulig å ha ordninger for fritak, geografisk differensiering og andre tiltak som sikrer en god omfordelende profil.

12. Andre lovsaker

12.1 Bevissikring og skjult observasjon – anmodningsvedtak

Sammendrag

Departementet foreslår at skattemyndighetene skal få adgang til å foreta bevissikring. Bevissikring innebærer at skattemyndighetene ved tvang kan kreve adgang til lokaler mv. for å sikre bevis til bruk i skattesaker. Bevissikring ligner på de straffeprosessuelle tvangsmidlene ransaking og beslag. Formålet med forslaget er at skattemyndighetene skal bli bedre i stand til å avdekke alvorlige skatteunndragelser.

Det er ifølge forslaget et vilkår for bevissikring at det foreligger rimelig grunn til mistanke om at den skattepliktige har overtrådt reglene om tilleggsskatt. Bevissikring kan bare foretas når det er tilstrekkelig grunn til det. Bevissikring kan ikke foretas når det etter sakens art og forholdene ellers ville være et uforholdsmessig inngrep. Ved bevissikring i hjemmet og hos tredjeparter kreves det i tillegg at det er særlig grunn til å tro at bevis oppbevares der.

Den skattepliktige som rammes av bevissikringen, skal ha de samme rettssikkerhetsgarantiene som når politiet foretar beslag etter straffeprosessloven. Bevissikringen må besluttes av tingretten, og beslutningen kan ankes. Under gjennomføringen av bevissikringen er det et krav om at skattemyndighetene opptrer så skånsomt som mulig. Skatteetaten kan kreve bistand fra politiet under gjennomføringen av bevissikringen. Ved bevissikring i hjemmet skal politiet alltid bistå skattemyndighetene.

Forslaget vil føre til økt arbeidsbyrde for Skatteetaten i forbindelse med at det fremmes begjæringer om adgang til bevissikring for retten, men vil også føre til en mer effektiv skattekontroll. Forslaget foranlediger ingen endringer i bevilgningene til Skatteetaten. Forslaget vil samlet sett ha begrensede virkninger for øvrige offentlige etater.

Det vises til forslag til endringer i skatteforvaltningsloven ny § 10-15.

Det foreslås at endringene trer i kraft 1. juli 2019.

Departementet vurderer også om Skatteetaten skal kunne foreta skjult observasjon i arbeidet med skattesaker. Skjult observasjon innebærer i denne sammenheng

at Skatteetaten uten å gi seg til kjenne observerer bestemte personer, grupper av personer eller bestemte steder når det foreligger mistanke om at det er eller vil bli begått skatteunndragelser. Skjult observasjon ligner på det straffeprosessuelle etterforskningsmiddelet spaning.

Departementet foreslår ikke en egen bestemmelse om skjult observasjon i skatteforvaltningsloven. Konsekvensen av dette standpunktet er at det er retten til privatliv, som er vernet etter Grunnloven § 102 og EMK art. 8, som setter grensene for hvilke observasjoner Skatteetaten kan foreta. Departementet tar i denne proposisjonen ikke stilling til hvor denne grensen går, men oppstiller – innenfor grensene etter de nevnte bestemmelsene – enkelte retningslinjer for hvilke observasjoner Skatteetaten bør gjøre bruk av. Departementet uttaler blant annet at skattemyndighetene kan foreta enkeltstående og tilfeldige observasjoner i det offentlige rom, men at de ikke bør foreta langvarige og systematiske observasjoner av skattepliktige uten at de gir seg til kjenne for den som observeres. Departementet antar at Skatteetaten i noen grad kan observere transaksjoner og foreta kontrollkjøp i bransjer der det er høy risiko for skatteunndragelser, for så senere å kontrollere at transaksjonene er registrert. Skatteetaten bør også kunne bruke opplysninger fra åpne kilder som aviser og nettsider som er tilgjengelige for allmennheten.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens lovforslag.

12.2 Opplysninger til andre offentlige myndigheter – anmodningsvedtak

Sammendrag

Departementet foreslår endringer i reglene om utlevering av taushetsbelagte opplysninger fra skattemyndighetene og tollmyndighetene til andre offentlige myndigheter.

Departementet foreslår for det første at det skal gis en generell lovbestemmelse om når skattemyndighetene kan gi taushetsbelagte opplysninger til andre offentlige myndigheter. Ifølge bestemmelsen skal opplysninger kunne gis dersom det er nødvendig for å utføre motakerorganets oppgaver etter lov, eller for å hindre at virksomhet blir utøvd på en uforsvarlig måte. Utleveringen må ikke være uforholdsmessig ut fra de ulempene den medfører i form av inngrep i personvernet og fare for at opplysninger av konkurransemessig betydning kommer på avveie.

Det skal gis utfyllende regler i forskrift. Forskriften skal angi hvilke momenter det skal legges vekt på ved vurderingen av om utleveringen er forholdsmessig. I tillegg skal forskriften ha en oppregning av enkelte praktisk viktige utleveringstilfeller der vilkårene for utlevering alltid skal anses oppfylt. Oppregningen består i det

vesentlige av de tilfellene som er regulert i skatteforvaltningsloven § 3-3 i dag.

Forslaget er en oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak 28. april 2015 nr. 514, der regjeringen ble bedt om å utrede om Skatteetaten skal få bedre mulighet til å dele informasjon med andre offentlige etater for å bekjempe svart virksomhet.

Departementet foreslår for det andre at Skatteetaten og Tolletaten skal få utvidet adgang til å gi taushetsbelagte opplysninger til andre offentlige myndigheter for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. De to etatene skal kunne gi taushetsbelagte opplysninger til de andre etatene som deltar i samarbeidet ved Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter og a-krimsentrene. Skattemyndighetene og tollmyndighetene skal også få adgang til å gi taushetsbelagte opplysninger til offentlige myndigheter som kan ha bruk for dem i sitt arbeid med tilsyn etter arbeidsmiljølovgivningen. Skatteetaten har i dag en noe snevrere adgang til å utlevere slike opplysninger til arbeidsmiljømyndighetene enn det som følger av forslaget, mens Tolletaten ikke har noen adgang til å gi arbeidsmiljømyndighetene opplysninger etter gjeldende rett.

Forslaget er en oppfølging av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet.

Forslagene har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser for de skattepliktige. For offentlige myndigheter antas forslagene samlet sett å ha begrensede administrative og økonomiske konsekvenser og vil føre til en mer effektiv oppgaveløsning.

Det vises til forslag til endringer i skatteforvaltningsloven §§ 3-3 og 3-9 og tolloven § 12-1 annet ledd og nye bestemmelser i skatteforvaltningsloven §§ 3-10 og 3-11. Det må også fastsettes noen endringer i skatteforvaltningsforskriften.

Departementet foreslår at lovendringene trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens lovforslag.

12.3 Bruk av personopplysninger til utvikling og testing av IT-systemer

Sammendrag

Departementet foreslår regler om at Skatteetaten og Tolletaten kan bruke personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer i tilfeller der det er umulig eller uforholdsmessig vanskelig å bruke anonyme eller fiktive opplysninger. Hovedregelen skal være at etatens utviklings- og testvirksomhet skal skje med anonyme eller fiktive opplysninger.

Formålet med forslaget er å klargjøre at Skatteetaten og Tolletaten har rettslig adgang til å bruke personopplysninger til utviklings- og testformål. Forslaget vil

også føre til at det blir klart for de registrerte hva etatene kan bruke personopplysningene deres til.

Forslaget har ikke nevneverdige økonomiske konsekvenser for Skatteetaten og Tolletaten. Forslaget har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser for de registrerte.

Det vises til forslag til endringer i bidragsinnkrevningsloven ny § 7a, skattebetalingsloven ny § 3-5, tollloven ny § 12-18, a-opplysningsloven ny § 6 a, SI-loven ny § 6 a, skatteforvaltningsloven ny § 5-11 og folkeregisterloven ny § 9-4. Det foreslås at endringene trer i kraft 1. juli 2019.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

12.4 Opplysningsplikt for formidlingsselskap mv.

Sammendrag

På bakgrunn av Delingsøkonomiutvalgets anbefaling i NOU 2017:4 Delingsøkonomien – muligheter og utfordringer foreslår Finansdepartementet en ny opplysningsplikt for tredjeparter etter skatteforvaltningsloven. Forslaget er også en oppfølging av departementets redegjørelse for delingsøkonomi og skatt i Prop. 1 LS (2017–2018) kapittel 29.

Etter forslaget skal den som gjennom en digital formidlingstjeneste har formidlet tjenester eller utleie av kapitalobjekter og tjenester i tilknytning til slik utleie, gi opplysninger til skattemyndighetene om hva formidlingen gjelder, og det som er betalt. Etter departementets syn vil en slik opplysningsplikt forenkle og effektivisere skatteprosessen både for den skattepliktige og for skattemyndighetene. Samtidig er forslaget egnet til å fremme likebehandling og likere konkurransevilkår og motvirke skatteunndragelser.

Departementet foreslår en generell bestemmelse om opplysningsplikt for formidlingsselskap i skatteforvaltningsloven og at plikten avgrenses i forskrift. Det foreslås i første omgang at opplysningsplikten innføres for digitale formidlere av utleie av fast eiendom, etter som delingsøkonomien i Norge har fått særlig fotfeste i overnattingsmarkedet. I tillegg foreslås det at formidlere av utleie av fast eiendom som benytter andre formidlingskanaler enn digitale formidlingstjenester, skal ha opplysningsplikt.

Administrative og økonomiske konsekvenser av forslaget er vurdert knyttet til opplysningsplikt om formidling av utleie av fast eiendom. For de opplysningspliktige vil tiltaket medføre en investeringskostnad og varige rapporteringskostnader. Skatteetatens kostnader ved innføring av ordningen er estimert til 16 mill. kroner i tillegg til årlige forvaltningskostnader på omtrent 2 mill. kroner.

Det vises til forslag til endringer i skatteforvaltningsloven § 7-5. Departementet foreslår at endringene trer i kraft 1. januar 2020.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

12.5 Betalingssystemloven

Sammendrag

Det britiske interbanksystemet CLS Bank International (CLS) er viktig for norske banker. Gjennom dette systemet gjør norske banker opp valutahandler for flere hundre mrd. kroner daglig. Ved deltakelse i CLS unngår norske aktører valutaoppgjørskrisiko og får lettere tilgang til motparter i valutamarkedet.

CLS er underlagt britisk lovgivning. Storbritannia har meldt seg ut av EU og skal etter planen tre ut 29. mars 2019. Etter uttredelsen vil avtaler mellom CLS og deltakere fra Norge ikke lenger ha rettsvern overfor deltakernes insolvens etter reglene i finalitetsdirektivet, med mindre rettsvernsreglene endres.

Som følge av at det fra neste år kan være aktuelt for norske finansforetak å delta i interbanksystemer underlagt lovgivningen til land utenfor EØS, foreslår departementet å utvide virkeområdet for rettsvernsreglene i betalingssystemloven kapittel 4 til også å gjelde systemer underlagt lovgivningen til land utenfor EØS. Departementet foreslår at norske foretak får en meldeplikt om deltakelse i slike systemer. Rettsvernsreglene vil etter forslaget komme til anvendelse på avtaler som er meldt inn og offentliggjort av Norges Bank eller Finanstilsynet. I tillegg foreslår departementet enkelte lovtekniske opprettinger.

De foreslåtte endringene i betalingssystemloven vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser for foretakene ut over en meldeplikt til Norges Bank og Finanstilsynet. For Norges Bank og Finanstilsynet vil det bli noe arbeid med å håndtere meldingene, men endringen antas å kunne håndteres uten økte budsjetter.

Det vises til forslag til endringer i betalingssystemloven § 1-3, § 4-1, § 4-3, § 4-4, § 6-1 og § 6-2. Departementet foreslår at lovendringene trer i kraft 1. januar 2019.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

12.6 Frist for refusjon av for mye trukket skatt i den nye kildeskatteordningen

Sammendrag

Den nye kildeskatteordningen for utenlandske arbeidstaker trer i kraft med virkning for inntektsåret 2019. For skattepliktige som velger å være omfattet av ordningen, vil skatten bli fastsatt ved at arbeidsgiveren foretar skattetrekk. Det er behov for å fastsette en be-

stemmelse som regulerer fristen for de skattepliktiges adgang til å søke refusjon av for mye trukket kildeskatt.

I høringsnotatet som ble sendt på høring 7. april 2017, ble det foreslått at de alminnelige reglene i skatteforvaltningsloven § 9-6 om de skattepliktiges adgang til å søke refusjon også skulle gjelde i kildeskatteordningen. Skattedirektoratet var eneste høringsinstans som hadde merknader til spørsmålet om frist for å søke om refusjon av for mye trukket kildeskatt. Skattedirektoratet mente fristen bør være tre år, tilsvarende den som gjelder for alminnelig skattepliktiges adgang til å levere endringsmelding til skattemeldingen.

I lovforarbeidene, Prop. 86 LS (2017–2018), er det ikke tatt stilling til hvilken frist som skal gjelde for søknad om refusjon i kildeskatteordningen. Departementet uttalte at dette spørsmålet ville bli vurdert nærmere.

Skattepliktige som får fastsatt skatt ved trekk, kan søke om refusjon hvis det er trukket for mye skatt, jf. skatteforvaltningsloven § 9-6 første ledd. Fristen for å søke refusjon er seks måneder etter utløpet av den trekkpliktiges frist for å fastsette skatten, jf. skatteforvaltningsloven § 9-6 annet ledd. Uten særskilt regulering vil denne fristen også gjelde for skattepliktige i kildeskatteordningen.

Det fremgår av skatteforvaltningsloven § 9-4 første ledd jf. annet ledd at skattepliktige har en treårsfrist for å endre opplysninger i tidligere leverte skattemeldinger. Denne fristen gjelder også for utenlandske arbeidstakere som ikke omfattes av kildeskatteordningen. Fristen løper fra leveringsfristen for skattemeldingen, jf. skatteforvaltningsloven § 9-4 annet ledd.

For at utenlandske arbeidstakere skal velge den nye kildeskatteordningen, er det viktig at ordningen er et attraktivt alternativ til ordinær beskatning. Skattepliktige i den nye kildeskatteordningen bør av denne grunn ikke stilles dårligere enn skattepliktige som velger ordinær beskatning. Dersom fristen for å søke refusjon er den samme som for å endre skattemeldingen, vil reglene dessuten bli enklere og mer forutsigbare for de skattepliktige. Departementet foreslår på denne bakgrunn at fristen for å søke refusjon av for mye fastsatt trekk i kildeskatteordningen skal være tre år, jf. forslag til bestemmelse i skatteforvaltningsloven § 9-6 annet ledd nytt tredje punktum.

Det må videre tas stilling til når fristen for å søke refusjon skal begynne å løpe. Det følger av skatteforvaltningsloven § 9-4 at ordinære skattepliktige kan endre opplysninger i tidligere leverte skattemeldinger i inntil tre år etter leveringsfristen for skattemeldingen.

I kildeskatteordningen blir skatten fastsatt løpende gjennom året ved arbeidsgivers innsending av a-meldingen, og det vil derfor i utgangspunktet være flere fastsettinger gjennom året fristen kan ta utgangspunkt i. Av hensyn til større grad av likebehandling med ordinære skattepliktige, foreslår departementet at utgangspunkt-

et for fristen bør være utløpet av det året kildeskatten er fastsatt for.

Forslaget følger opp Prop. 86 LS (2017–2018) om innføring av en ny kildeskatteordning for utenlandske arbeidstakere. Departementet antar at forslaget isolert sett ikke har administrative og økonomiske konsekvenser av betydning.

Departementet viser til forslag til endringer i skatteforvaltningsloven § 9-6 annet ledd.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

12.7 Reglene om lempning av krav

Sammendrag

Det offentliges rolle som kreditor er strengt lovregulert. Offentlige krav skal som den klare hovedregel betales, enten det skjer frivillig eller gjennom tvangsinnkreving. Offentlige innkrevingsmyndigheter kan likevel, der hvor de har hjemmel til det, lempe krav ved å gi betalingsutsettelse eller sette ned kravet helt eller delvis.

Skatteetaten har de siste årene hatt befatning med flere saker hvor det har vært utfordrende å hjemle nedsettelse av skatte- og avgiftskrav, selv om det har fremstått som klart uhensiktsmessig at kravet opprettholdes og tvangsinnkreves. Departementet foreslår derfor å endre skattebetalingsloven slik at adgangen til å nedsette skatte- og avgiftskrav av hensyn til kreditor, utvides.

Departementet foreslår videre å endre reglene om betalingsutsettelse og nedsettelse av krav i SI-loven slik at lempning etter SI-loven kan skje på samme vilkår som etter skattebetalingsloven. Forslaget medfører at det i SI-loven innføres en ny generell bestemmelse om lempning av krav av hensyn til skyldner, og at adgangen til å lempe krav av hensyn til kreditor utvides i samsvar med forslaget til endring i skattebetalingsloven.

Departementet foreslår også endringer i kompetansebestemmelsene i skattebetalingsloven og SI-loven, slik at Skatteetaten kan organisere behandlingen av lempningssakene etter de to lovene på en mer effektiv måte i fremtiden. Som ledd i dette foreslås det også å utvikle ordningen med at skatteutvalg skal behandle søknader om lempning i skattesaker.

Adgangen til å nedsette enkelte kravstyper etter SI-loven er i dag dels begrenset ved avtale og forskrift og dels av at særlige hjemler for lempning av kravstypen i annen lovgivning gis forrang. Departementet foreslår at det i forskrift til SI-loven klart angis i hvilke tilfeller adgangen til å nedsette krav etter SI-loven ikke skal gjelde, og foreslår en endring i forskriftshjemmelen for å tilrettelegge for dette.

Det foreslås ingen endringer i lempningsbestemmelser i særlovgivningen. Det foreslås heller ikke

endringer i bidragsinnkrevingsloven i denne omgang, selv om Innkrevingsssentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav (tidligere Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsssentral), i likhet med Statens innkrevingsssentral (SI), nå er innlemmet i Skatteetaten. Etter departementets syn bør det på sikt vurderes endringer i særlovgivningen, slik at flere kravstyper kan behandles etter de generelle reglene for lempning i SI-loven. Det bør også vurderes om krav som kreves inn etter bidragsinnkrevingsloven, kan behandles etter tilsvarende bestemmelser. Slike endringer vil etter departementets syn være nødvendig for å oppnå en mer effektiv og helhetlig behandling av lempningssaker i Skatteetaten. Et slikt arbeid bør imidlertid ikke forsinke gjennomføringen av de nå foreslåtte endringene i skattebetalingsloven og SI-loven.

Forslag til endringer har vært på høring, og høringsinstansene er i all hovedsak positive til endringene. Endringene er en viktig forutsetning for økt likebehandling og vil bidra til å styrke skyldners rettssikkerhet. De foreslåtte endringene vil ikke ha noen vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Det vises til forslag til endringer i skattebetalingsloven §§ 2-2, 3-3, 15-1 og 15-2 og SI-loven §§ 1, 2 og 8. Departementet foreslår at endringene trer i kraft fra 1. juli 2019.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

12.8 Opprettinger og presiseringer av lovtekst

Sammendrag

Skatteloven § 8-11, skatteloven § 8-13, skatteloven § 14-82, a-opplysningsloven § 6 og a-opplysningsloven § 10 er foreslått endret, jf. proposisjonens kapittel 23.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

13. Andre lovforslag og merknader

13.1 Maksimalt fradrag ved gaver til frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom de fire partiene og enigheten om å øke det maksimale fradraget ved gaver til frivillige organisasjoner opp til 50 000 kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-50 femte ledd skal lyde:

(5) Fradrag etter reglene i denne paragraf gis bare når gaven utgjør minst 500 kroner i det året da gaven er gitt. Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 50 000 kroner årlig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter forslaget om å øke det maksimale fradraget ved gaver til frivillige organisasjoner opp til 50 000 kroner.

13.2 Arbeidsgiveravgift – frivillige organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket og enigheten om å øke grensen for når frivillige organisasjoner må betale arbeidsgiveravgift. I enigheten foreslås det å øke denne grensen til 800 000 kroner per organisasjon og 80 000 per ansatt.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«Forslag til lov om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 800 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 80 000 kroner per ansatt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.»

13.3 Individuell pensjonssparing (IPS)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til at IPS er en ordning der en kan sette av inntil 40 000 kroner per år til pensjon og få skattefradrag for dette. De som sparer hele beløpet, kan få redusert skatt med inntil 9 200 kroner. Disse medlemmer mener slike skattefaviserte spareprodukt er en ytterligere favorisering av dem som har god råd. De som ikke har råd til å spare til pensjon fra egen lomme, har heller ikke mulighet til å benytte seg av denne ordningen. Ordningen bidrar derfor til at forskjellen mellom folk også øker når vi blir eldre. I til-

legg svekker ordningen andre institusjonaliserte pensjonsordninger.

Disse medlemmer foreslår derfor at ordningen avvikles.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å reversere økningen i IPS som ble vedtatt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2017.

14. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utrede om de kommunale pensjonskassene skal være skattepliktige, og legge fram sak for Stortinget på egnet måte.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan man kan sikre likebehandling av børsnoterte og ikke-børsnoterte selskaper i formuesskatten, dvs. at verdsettingen av dem ikke avviker systematisk i favør av ikke-børsnoterte selskaper slik det er i dagens system.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i eiendomsskatteloven som fritar alle eiere av bygninger som enten er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven, fra kommunal eiendomsskatt.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag til andre modeller for skatte- og avgiftslettelser som kan bidra til jevnt godt vedlikehold av bygninger som enten er fredet etter kulturminneloven eller regulert til vern etter plan- og bygningsloven.

15. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i eiendomsskattelova

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane gjøres følgende endringer:

§ 8 A-2 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Skattegrunnlaget for bustader og fritidsbustader vert sett til verdet multiplisert med 0,7.

Nåværende (vedtatt, ikke ikrafttrådt) annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 8 C-1 annet ledd første punktum skal lyde:

Skattegrunnlaget for bustader vert sett til verdet (taksten) etter skatteloven § 4-10 andre ledd multiplisert med 0,7.

§ 8 C-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved fastsetjinga etter skatteloven § 4-10 første ledd andre eller fjerde punktum, utgjør skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,33 for primærbustad og 0,7 for sekundærbustad.

§ 11 første ledd skal lyde:

Eiendomsskatten skal vera minst kr 1 og ikkje meir enn kr 7 for kvar kr 1 000 av takstverdet. *For bustader og fritidsbustader kan eiendomsskatten likevel ikkje vera meir enn kr 5 for kvar kr 1 000 av takstverdet.*

II

Endringen i § 11 første ledd første punktum trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2019.

Øvrige endringer under I trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2020.

B.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i petroleumsskatteloven

I

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv. gjøres følgende endring:

§ 5 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Friinntekten settes til 5,2 pst. av kostpris for driftsmiddel som nevnt i § 3 b.

II

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv. gjøres følgende endring:

§ 5 femte ledd fjerde punktum skal lyde:

Friinntekten settes til 5,2 pst. av beregningsgrunnlaget, og medregnes i 4 år fra og med realisasjonsåret.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for kostnader til erverv av driftsmiddel pådratt fra og med 1. januar 2019.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning for realisasjon eller uttak av driftsmiddel fra og med 1. januar 2019.

C.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 800 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 80 000 kroner per ansatt.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

D.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i skatteloven

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 8-11 åttende ledd tredje punktum skal lyde:

Med tonnasje forstås nettotonnasje slik denne til enhver tid er fastsatt i målebrev som er gyldige her i riket i henhold til forskrift 30. juni 2015 nr. 823 om måling av skip og flyttbare innretninger.

§ 8-13 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Selskap innenfor ordningen kan ikke drive annen virksomhet enn utleie og drift av egne og innleide skip eller hjelpefartøy som nevnt i § 8-11 første ledd a, b og i.

§ 14-5 fjerde ledd bokstav f skal lyde:

f. Dette ledd omfatter ikke finansforetak som etter finansforetaksloven har konsesjon til å yte kreditt og stille garantier for egen regning.

§ 14-82 første ledd bokstav b annet punktum skal lyde:

Dersom kostprisen ved kjøp og inngangsverdien ved arv eller arveforskudd av livdyr overstiger den summen som er fastsatt for direkte kostnadsføring av avskrivbare driftsmidler, skal kostnadsfordelingen skje over tre år med like store årlige beløp.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 14-5 fjerde ledd nåværende bokstav h blir ny i.

§ 14-5 fjerde ledd bokstav h skal lyde:

h. *For institusjoner nevnt under f som kan føre til fradrag tap på utlån og garantier som er ført til kostnad i årsregnskapet i samsvar med regnskapslovgivningens regler i g, som går over til anvendelse av IFRS 9 i regnskapsåret 2018 og der det oppstår en differanse i utgående tapsavsetninger beregnet etter IAS 39, sammenlignet med de inngående tapsavsetningene beregnet etter IFRS 9, gjelder følgende:*

1. *Økte tapsavsetninger knyttet til tap på utlån og garantier som føres direkte mot egenkapitalen i forbindelse med implementering av IFRS 9, jf. regnskapsloven § 4-3 annet ledd og IAS 8, kan fradras i sin helhet i inntektsåret 2019.*
2. *Reduserte tapsavsetninger knyttet til tap på utlån og garantier som føres direkte mot egenkapitalen i forbindelse med implementering av IFRS 9, jf. regnskapsloven § 4-3 annet ledd og IAS 8, skal inntektsføres i sin helhet i inntektsåret 2019.*

§ 17-4 nytt femte ledd skal lyde:

(5) For inntektsåret 2018 kan skattebegrensning etter denne bestemmelsen kun gis til skattytere med tilsvarende rett til skattebegrensning for inntektsåret 2017. For etterfølgende inntektsår kreves det at skattytere hadde rett på skattebegrensning det foregående inntektsår.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 2-38 syvende ledd skal lyde:

(7) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av reglene i tredje og fjerde ledd.

§ 2-38 åttende ledd oppheves.

§ 6-10 fjerde ledd oppheves.

§ 8-5 første ledd skal lyde:

(1) *Forsikrings- og pensjonsforetak gis fradrag for avsetninger til forsikringsforpliktelser etter følgende regler:*

- a. *Skadeforsikringsforetak gis fradrag for*

1. avsetning for ikke opptjent bruttopremie etter forskrift 18. desember 2015 nr. 1775 om årsregnskap for skadeforsikringsforetak § 3-5 første ledd,
  2. avsetning for ikke avløpt risiko etter forskrift 18. desember 2015 nr. 1775 om årsregnskap for skadeforsikringsforetak § 3-5 annet ledd og
  3. erstatningsavsetning etter forskrift 18. desember 2015 nr. 1775 om årsregnskap for skadeforsikringsforetak § 3-5 tredje ledd.
- b. Livsforsikringsforetak og pensjonsforetak gis fradrag for
1. avsetning til forsikringsfond eller annet fond som tilsvarer midler i investeringsvalg- og kollektivportefølje og
  2. avsetninger som nevnt i a.

§ 8-5 fjerde og femte ledd skal lyde:

(4) Regnskapslovgivningens regler legges til grunn ved skattlegging av inntekter og fradrag for kostnader, herunder gevinst og tap, knyttet til eiendeler som forvaltes i investeringsvalg- og kollektivportefølje i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av reglene i dette ledd.

(5) Mottatt konsernbidrag i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak, jf. §§ 10-2 til 10-4, er ikke skattepliktig inntekt, for så vidt eierandelen i det avgivende selskapet forvaltes i investeringsvalg- eller kollektivporteføljen. Avgitt konsernbidrag i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak er ikke fradragsberettiget for giveren eller skattepliktig inntekt for mottakeren for så vidt eierandelen i det mottakende selskapet forvaltes i investeringsvalg- eller kollektivporteføljen.

§ 8-5 nytt sjetten til åttende ledd skal lyde:

(6) Ved fusjon og fisjon fastsettes skattemessige verdier i tråd med regnskapsreglene for overtakende selskap, for så vidt gjelder eiendeler som forvaltes i investeringsvalg- og kollektivporteføljen i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak. Differanse mellom verdiene fastsatt etter forrige punktum og skattemessige verdier i overdragende selskap er skattepliktig eller fradragsberettiget for overtakende selskap i året for virkningstidspunktet.

(7) Ved overføring av eiendeler etter § 11-21 til investeringsvalg- og kollektivporteføljen i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak, fastsettes skattemessige verdier i tråd med regnskapsreglene for overtakende selskap. Differanse mellom verdiene fastsatt etter forrige punktum og skattemessige verdier i overdragende selskap er skattepliktig eller fradragsberettiget for overtakende selskap i året for overdragelsen.

(8) Ved endring av regnskapsprinsipp som får virkning for investeringsvalg- og kollektivporteføljen i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak, skal endring av balansestørrelse som er regnskapsført mot egenkapitalen

være skattepliktig eller fradragsberettiget i det året prinsippendringen implementeres.

§ 9-2 annet ledd skal lyde:

(2) Likestilt med realisasjon er:

- a. stiftelse av varig rettighet i formuesobjekt mot engangsvederlag
- b. overføring av eierandeler og finansielle instrumenter mellom kundeportefølje og selskapsportefølje i selskaper mv. som driver forsikringsvirksomhet etter lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv.

§ 14-4 tredje ledd oppheves.

Ny § 14-28 skal lyde:

§ 14-28 Tidfesting for forsikringsforetak og pensjonsforetak

(1) Regnskapslovgivningens regler legges til grunn ved tidfestingen av inntekter og kostnader, herunder gevinst og tap, knyttet til investeringsvalg- og kollektivportefølje i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak, jf. § 8-5 fjerde ledd.

(2) Fradrag for premie til skadeforsikring skal tidfestes til det inntektsåret forsikringsdekningen gjelder for.

(3) Premieinntekt i skadeforsikringsforetak inntektføres ved forfall.

IV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 4-10 første ledd tredje punktum skal lyde:

Verdien av næringseiendom skal settes ned etter krav fra skattyter dersom den overstiger 90 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.

§ 4-10 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Verdien av næringseiendom settes til 75 prosent av eiendommens beregnede utleieverdi.

§ 4-12 første til tredje, femte og sjette ledd skal lyde:

(1) Børsnotert aksje verdsettes i alminnelighet til 75 prosent av kursverdien 1. januar i skattefastsettingsåret.

(2) Ikke-børsnotert aksje verdsettes til 75 prosent av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før skattefastsettingsåret fordelt etter pålydende.

(3) Ikke-børsnotert aksje i utenlandsk selskap verdsettes til 75 prosent av aksjens antatte salgsverdi 1. januar i skattefastsettingsåret. Aksjen skal verdsettes etter annet ledd når skattyteren krever dette og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi.

(5) Egenkapitalbevis i sparebank, gjensidig forsikringsselskap, kreditt- og hypotekforening og selveien-

de finansieringsforetak verdsettes til 75 prosent av kursverdien 1. januar i skattefastsettingsåret. Er kursen ikke notert eller kjent, settes verdien til den antatte salgsverdi.

(6) Andel i verdipapirfond verdsettes til andelsverdien 1. januar i skattefastsettingsåret. Aksjeandel i verdipapirfond, jf. skatteloven § 10-20, verdsettes til 75 prosent av aksjeandelens verdi.

§ 4-13 første ledd første punktum skal lyde:

(1) For aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som er stiftet året før skattefastsettingsåret, settes aksjeverdien til 75 prosent av summen av aksjenes pålydende beløp og overkurs.

§ 4-17 annet ledd skal lyde:

(2) Driftsmidler, unntatt eiendom som nevnt i skatteloven § 4-10 første ledd tredje punktum, verdsettes til 75 prosent av skattemessig formuesverdi.

§ 4-40 første ledd tredje punktum skal lyde:

Verdien av deltakerens selskapsandel settes til 75 prosent av andelen av nettoformuen beregnet etter første og andre punktum.

§ 5-10 bokstav a skal lyde:

a. lønn, honorar, feriepenger og annen godtgjørelse vunnet ved arbeid i og utenfor tjenesteforhold, men ikke i virksomhet. Som annen godtgjørelse anses blant annet tantieme, gratiale, ventepenger, tips, provisjon, premier, priser, stipend og lignende ytelser, samt ytelser som omfattes av §§ 5-11 til 5-14,

§ 6-40 femte ledd bokstav b og c skal lyde:

- b) rentetillegg som omfattes av skattebetalingsloven § 11-5, og tilsvarende rente beregnet etter andre lands lovgivning, ved for lite innbetalt skatt,
- c) renter som omfattes av skattebetalingsloven § 11-2, og tilsvarende rente beregnet etter andre lands lovgivning, ved for lite innbetalt skatt, med unntak for renter ved for lite innbetalt skatt etter petroleumsskatteloven.

§ 6-41 overskriften skal lyde:

§ 6-41 *Begrensning av rentefradrag i konsern og mellom nærstående*

§ 6-41 første ledd skal lyde:

(1) Reglene i denne paragraf om begrensning av fradrag for netto rentekostnader gjelder for

- a. selskap *mv.* som nevnt i § 2-2 første ledd,
- b. selskap som nevnt i § 10-40 ved fastsettelse av overskudd og underskudd etter § 10-41,

- c. selskap *mv.* som nevnt i § 10-60 ved fastsettelse av overskudd og underskudd etter § 10-65 og
- d. selskap *mv.* som ikke er hjemmehørende i riket, men er *begrenset* skattepliktig etter § 2-3 eller petroleumsskatteloven § 1, jf. § 2.

§ 6-41 tredje til sjette ledd skal lyde:

(3) *Netto rentekostnader kan ikke fradras for den delen som overstiger 25 prosent av alminnelig inntekt eller årets udekkede underskudd før begrensning av fradrag etter denne paragraf, tillagt rentekostnader og skattemessige avskrivninger, og redusert med renteinntekter. Alminnelig inntekt eller årets udekkede underskudd i første punktum skal fratrekkes konsernbidrag mottatt fra selskap som benytter den egenkapitalbaserte unntaksregelen. For selskap *mv.* i konsern avskjæres rentefradrag etter første punktum i netto rentekostnader på gjeld til nærstående og ikke-nærstående part. For selskap *mv.* som ikke er i konsern avskjæres rentefradrag etter første punktum bare for et beløp inntil størrelsen på netto rentekostnader på gjeld til nærstående part. Det gis ikke fradrag for ytterligere fremført underskudd, jf. § 14-6, eller konsernbidrag, jf. § 10-4, etter at det er foretatt avskjæring av rentefradrag etter dette ledd.*

(4) *Avskjæring av rentefradrag etter tredje ledd foretas bare dersom netto rentekostnader overstiger et terskelbeløp. For selskap *mv.* i konsern er terskelbeløpet 25 millioner kroner fastsatt samlet for den norske delen av konsernet. For selskap *mv.* som ikke er i konsern er terskelbeløpet 5 millioner kroner.*

(5) *Med selskap *mv.* i konsern menes i denne paragraf selskap *mv.* som regnskapsåret før inntektsåret er konsolidert linje for linje i utgående balanse i et konsernregnskap som er utarbeidet etter regnskapsregler nevnt i åttende ledd b. nr. 2, eller som regnskapsåret før inntektsåret ville ha vært konsolidert linje for linje i utgående balanse i et konsernregnskap dersom International Financial Reporting Standards (IFRS) hadde vært anvendt. Med selskap *mv.* i konsern menes i denne paragraf også selskap som er stiftet i inntektsåret når vilkårene nevnt i første punktum er oppfylt på stiftelsestidspunktet.*

Med nærstående menes i denne paragraf

- a. selskap *mv.* som låntakeren, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent,
- b. person eller selskap *mv.* som, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer låntaker med minst 50 prosent,
- c. selskap *mv.* som nærstående etter b, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent, og
- d. nærstående person etter b sine foreldre, søsken, barn, barnebarn, ektefelle, samboer, ektefelles foreldre og samboers foreldre, samt selskap *mv.* som disse, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent.

Hvis flere fylkeskommuner og kommuner eier eller kontrollerer låntaker, skal eier- eller kontrollandel beregnes samlet for disse fylkeskommunene og kommunene ved vurderingen av om de er nærstående etter dette ledd b.

Person eller selskap mv. regnes som nærstående etter tredje ledd dersom kravet til eierskap eller kontroll etter dette ledd har vært oppfylt på noe tidspunkt i inntektsåret.

(6) For selskap mv. som er begrenset skattepliktig etter skatteloven § 2-3 eller petroleumsatteloven § 1, jf. § 2, skal ved anvendelsen av denne paragraf de samlede faktiske gjeldsrentene i den norske virksomheten regnes som renter på gjeld til nærstående og renter på gjeld til ikke-nærstående i samme forhold som forholdet mellom selskapet eller innretningens gjeld til nærstående og gjeld til ikke-nærstående vurdert etter femte og syvende ledd på selskapets eller innretningens hånd. Gjeld til nærstående etter foregående punktum settes til gjennomsnittet av slik gjeld per 1. januar og 31. desember i inntektsåret. Tilsvarende settes gjeld til ikke-nærstående til gjennomsnittet av slik gjeld per 1. januar og 31. desember i inntektsåret.

Nåværende sjettede ledd blir syvende ledd.

§ 6-41 åttende ledd skal lyde:

(8) Egenkapitalbasert unntaksregel

a. Selskap mv. i konsern kan uten hensyn til tredje ledd kreve fullt fradrag for sine rentekostnader hvis det godtgjøres at

1. forholdstallet mellom selskapets egenkapital og balansesum (egenkapitalandelen) svarer til eller er høyere enn tilsvarende forholdstall i konsernregnskapet, eller
2. forholdstallet mellom egenkapital og balansesum (egenkapitalandelen) i konsolidert regnskap for den norske delen av konsernet svarer til eller er høyere enn tilsvarende forholdstall i konsernregnskapet.

Sammenligningen av egenkapitalandeler skal skje på grunnlag av utgående balanse i regnskap for året før inntektsåret. Med den norske delen av konsernet menes selskap mv. som er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, jf. b., for så vidt de på noe tidspunkt i løpet av inntektsåret er skattepliktige til Norge, jf. første ledd. Selskap mv. som nevnt i §§ 10-40 og 10-60 regnes med forholdsmessig etter norske eierandeler. For begrenset skattepliktig medregnes bare regnskapet for den norske virksomheten. Norsk selskaps virksomhet med begrenset skatteplikt til utlandet regnes med dersom Norge anvender kreditmetoden for å unngå dobbeltbeskatning.

Selskap som er stiftet i inntektsåret kan ikke kreve fradrag etter nr. 1, men kan kreve fradrag etter nr. 2 dersom vilkårene for slikt unntak er oppfylt for den norske delen av konsernet selskapet stiftes inn i.

b. Konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, skal gjelde året før inntektsåret og må oppfylle følgende vilkår:

1. Selskapet mv. som påberoper seg unntaksregelen er konsolidert linje for linje.
2. Konsernregnskapet er utarbeidet etter NGAAP, IFRS, IFRS for SME, GAAP i et EØS-land, US GAAP eller japansk GAAP.
3. Konsernregnskapet er utarbeidet av det øverste selskapet i konsernet, eller av et direkte underliggende selskap når det følger av regler nevnt i nr. 2 at det øverste selskapet ikke skal utarbeide konsernregnskap eller at selskapet mv. som benytter unntaksregelen ikke skal konsolideres.

c. Ved anvendelse av bestemmelsene i dette ledd må selskapsregnskapet, eller det konsoliderte regnskapet for den norske delen av konsernet, være utarbeidet etter de samme regnskapsreglene og verdsettelsesprinsippene som konsernregnskapet. Er det anvendt ulike prinsipper mv., må selskapsregnskapet, eller det konsoliderte regnskapet for den norske delen av konsernet, omarbeides i samsvar med de regnskapsreglene og verdsettelsesprinsippene som konsernregnskapet er utarbeidet etter. For begrenset skattepliktig skal regnskapet for den norske virksomheten anses som selskapsregnskap.

d. Ved beregningen av egenkapitalandelen i selskapet mv., jf. a nr. 1, skal det, etter eventuell omarbeiding i samsvar med c, gjøres følgende justeringer i selskapsregnskapet:

1. Positiv forretningsverdi i konsernregnskapet som kan tilskrives selskapet, legges til balansesum og egenkapital. Negativ forretningsverdi i konsernregnskapet som kan tilskrives selskapet, trekkes fra balansesum og egenkapital.
2. Merverdier i konsernregnskapet som kan tilskrives selskapet, legges til balansesum og egenkapital. Mindreverdier i konsernregnskapet som kan tilskrives selskapet, trekkes fra balansesum og egenkapital.
3. Utsatt skatteforpliktelse knyttet til merverdiene som legges til egenkapital og balansesum, trekkes fra egenkapitalen. Utsatt skattefordel knyttet til mindreverdier som trekkes fra egenkapital og balansesum, legges til egenkapitalen.
4. Er selskapets gjeld verdsatt høyere i konsernregnskapet enn i selskapsregnskapet, legges differansen til balansesum og gjeld. Er selskapets gjeld verdsatt lavere i konsernregnskapet enn i sel-

skapsregnskapet, trekkes differansen fra balansesum og gjeld.

5. Aksjer og andeler i selskap mv. som er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, jf. b., trekkes fra balansesum og egenkapital.
6. Fordringer mot selskap mv. som er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, jf. b, trekkes fra balansesum og gjeld.
- e. For beregningen av egenkapitalandelen i den norske delen av konsernet, jf. a nr. 2, skal det utarbeides et konsolidert regnskap for den norske delen av konsernet for året før inntektsåret etter samme regnskapsregler og verdsettelsesprinsipper som konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel. Det konsoliderte regnskapet for den norske delen av konsernet skal utarbeides som om konsernet bare består av den norske delen. I dette konsoliderte regnskapet skal det gjøres tilsvarende justeringer for den norske delen av konsernet som i selskapsregnskapet etter d.
- f. Egenkapital eller balansesum som etter justeringer, jf. d og e, er negativ, skal settes til null ved beregning av egenkapitalandelen. Settes balansesummen til null, skal egenkapitalandelen settes til 100 prosent dersom egenkapitalandelen er større enn null. Dersom egenkapital og balansesum fastsettes til null, settes egenkapitalandelen til null prosent. Tilsvarende gjelder ved fastsettelse av egenkapitalandel i konsernregnskapet.
- g. Egenkapitalandelen til selskapet mv., eller den norske delen av konsernet, anses for å svare til egenkapitalandelen i konsernregnskapets balanse hvis den ikke avviker med mer enn to prosentenheter.
- h. Unntak etter a forutsetter at selskapets regnskap, omarbeiding etter c, justert regnskap etter d, konsolidert regnskap for den norske delen av konsernet etter e og konsernregnskapet etter b samt tilknyttet skattefastsettingsskjema er godkjent av revisor. Den skattepliktige må kunne dokumentere at egenkapitalandelen beregnet etter d eller e svarer til eller er høyere enn egenkapitalandelen i konsernregnskapet.
- i. Uten hensyn til dette ledd gjelder bestemmelsen i tredje ledd fjerde punktum tilsvarende for selskap m.v. i konsern som har netto rentekostnader på gjeld til nærstående långiver som ikke er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet, som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, jf. b. Avskjæring av rentefradraget etter foregående punktum foretas bare for et beløp inntil størrelsen på netto rentekostnader til slik nærstående långi-

ver, og bare dersom den skattepliktiges netto rentekostnader overstiger 5 millioner kroner.

§ 6-41 niende ledd skal lyde:

(9) Netto rentekostnader som etter tredje ledd ikke er fradragsberettiget, kan fradras i alminnelig inntekt i påfølgende ti år. Fradrag etter foregående punktum gis bare så langt netto rentekostnader ligger innenfor grensen for fradrag etter tredje eller åttende ledd. For selskap mv. som nevnt i § 10-40 og § 10-60, fremføres netto rentekostnader etter første punktum til fradrag i påfølgende ti år ved fastsettelse av overskudd og underskudd etter §§ 10-41 eller 10-65. For selskap mv. som nevnt i foregående punktum skal netto rentekostnad til fremføring reduseres med 25 prosent av årets underskudd i selskapet mv., etter begrensning av fradrag etter denne paragraf. Netto rentekostnader til fremføring etter dette ledd anses å komme til fradrag før årets netto rentekostnader. Dette gjelder også for selskap mv. som benytter unntaksregelen i åttende ledd.

Nåværende åttende og niende ledd blir tiende og nytt ellefte ledd.

§ 6-41 nytt tolvte ledd skal lyde:

(12) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf, og herunder gi nærmere regler om hvilke poster som skal inngå som renteinntekter og rentekostnader og hvilke nærstående parter som skal omfattes av syvende ledd a. Departementet kan videre gi forskrift om hvilke selskap som er i konsern, herunder norsk del av konsern, og hvilke poster som skal inngå ved beregningen av egenkapitalandel etter åttende ledd.

§ 6-44 første og annet ledd skal lyde:

(1) For reiser til hjem innenfor EØS-området gis fradrag for reise mellom hjem og arbeidssted og besøksreiser etter § 6-13 etter forskrift fastsatt av departementet med utgangspunkt i reiseavstand og reisehyppighet. Fradrag er begrenset til den del av beløpet som overstiger 22 700 kroner, og gis ikke for beløp som overstiger 97 000 kroner i året.

(2) For reiser til hjem utenfor EØS-området gis fradrag for dokumenterte utgifter til transport med andre transportmidler enn privatbil. Når skattyter kan dokumentere bruk av privatbil til hjemreisen, gis fradrag for utgiftene ved dette etter satser fastsatt av departementet i forskrift. Beløpsgrensene i første ledd gjelder tilsvarende.

§ 6-50 femte ledd skal lyde:

(5) Fradrag etter reglene i denne paragraf gis bare når gaven utgjør minst 500 kroner i det året da gaven er gitt. Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med til sammen 50 000 kroner årlig.

§ 6-61 tredje ledd bokstav a skal lyde:

- a. enhver godtgjørelse som utbetales av arbeidsgiver, samt serveringspenger, tips m.v.,

§ 10-11 første ledd annet punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal skattepliktig utbytte etter fradrag for skjerming etter § 10-12, oppjusteres med 1,44.

§ 10-21 første ledd skal lyde:

(1) Med aksjesparekonto menes en investeringskonto som kan opprettes av personlig skattyter *bosatt i EØS*, hos tilbyder av aksjesparekonto. Departementet kan gi forskrift om hvem som kan tilby aksjesparekonto og hvilke tjenester som må inngå i ordningen.

§ 10-21 tredje ledd skal lyde:

(3) Gevinst ved realisasjon av aksjer, egenkapitalbevis og andeler knyttet til aksjesparekontoen er fritatt for skatt. *Det samme gjelder utbytte på slike eierandeler. Tap gir ikke rett til fradrag.*

§ 10-21 fjerde ledd skal lyde:

(4) Ved uttak fra aksjesparekonto anses uttak først å være tilbakebetaling av innskudd. Uttak ut over tilbakebetaling av innskudd på kontoen regnes som skattepliktig inntekt. Skattepliktig uttak etter fradrag for skjerming etter femte ledd, skal oppjusteres med 1,44. *For kontohavere bosatt i utlandet anses uttak ut over tilbakebetaling av innskudd på kontoen som utbytte.*

§ 10-21 sjettede ledd, nytt syvende punktum skal lyde:

For kontohavere bosatt i utlandet, anses gevinst ved realisasjon av aksjer, egenkapitalbevis eller aksjefondsandeler knyttet til kontoen som innskudd på kontoen, og tap reduserer innskuddet.

§ 10-21 syvende og åttende ledd skal lyde:

(7) *Kontohaver kan overføre aksjer, egenkapitalbevis og andeler i aksjefond mellom egne aksjesparekontoer uten beskatning. Ved overføring av aksjer, egenkapitalbevis, andeler i aksjefond og kontanter mellom egne aksjesparekontoer, overføres samtidig en andel av kontohavers innskudd og ubenyttet skjerming fra tidligere år på den avgivende kontoen til den mottakende kontoen. Innskudd og ubenyttet skjerming overføres i samme forhold som overføring av verdier fra den avgivende kontoen. Det samme gjelder ved overføring til arvinges aksjesparekonto i forbindelse med utlodning fra dødsbo og overføring til ektefelles aksjesparekonto i forbindelse med skilsmisse.*

(8) *Ved opphør av aksjesparekonto skattlegges inntående på kontoen fratrukket innskudd på kontoen på samme måte som uttak fra kontoen, jf. fjerde og femte ledd. Er inntående på kontoen lavere enn innskudd på kontoen, anses differansen som tap på aksjer. Tapet skal*

oppjusteres med 1,44 og kan føres til fradrag i kontohavers inntekt.

§ 10-31 første ledd fjerde punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal skattepliktig gevinst etter fradrag for ubenyttet skjerming, oppjusteres med 1,44.

§ 10-31 annet ledd annet punktum skal lyde:

For personlig aksjonær skal tapet oppjusteres med 1,44.

§ 10-42 tredje ledd bokstav b skal lyde:

- b. Nettoverdien av bokstav a oppjusteres med 1,44.

§ 10-44 første ledd tredje punktum skal lyde:

For personlig deltaker skal gevinst og tap etter fradrag for ubenyttet skjerming oppjusteres med 1,44.

§ 10-65 annet ledd tredje punktum skal lyde:

For deltaker som omfattes av § 10-67 annet ledd, skal likevel 22 prosent inntektsføres.

§ 10-67 annet ledd skal lyde:

(2) For deltaker som nevnt i § 10-12 første og tredje ledd, skal 78 prosent av mottatt utbytte, etter at utbyttet er økt med den andel av aksjonærens fradrag etter § 16-20 annet ledd som vedrører utbyttet, legges til grunn som utbytte og oppjusteres etter § 10-11 første ledd annet punktum.

V

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 2-2 nytt syvende ledd skal lyde:

(7) *Som hjemmehørende i riket etter første ledd anses selskaper m.v. som:*

- er stiftet i henhold til norsk selskapsrett, eller*
- har reell ledelse i Norge. I vurderingen av om reell ledelse er i Norge, skal det ses hen til hvor ledelse på styrenivå og daglig ledelse utøves, men også til øvrige omstendigheter ved selskapets organisering og virksomhet.*

§ 2-2 nytt åttende ledd skal lyde:

(8) *Et selskap m.v. som nevnt i syvende ledd, skal likevel ikke anses som hjemmehørende i riket, dersom selskapet etter skatteavtale er hjemmehørende i en annen stat.*

VI

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Endringene under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2018. Skadeforsikringsforetak kan likevel kreve at endringene i § 8-5 første ledd bare

får virkning for avsetninger knyttet til forsikringsforpliktelse som ikke forelå per 31. desember 2017. For skadeforsikringsforetak med avvikende regnskapsår som starter etter 1. januar 2018 får endringene virkning fra og med første regnskapsår som starter etter 1. januar 2018.

Følgende overgangsregler gjelder:

(1) Skadeforsikringsforetak kan føre positiv differanse mellom avsatt beløp etter skatteloven § 8-5 første ledd for inntektsåret 2017 og avsatt beløp etter skatteloven § 8-5 første ledd for inntektsåret 2018 på konto for avsetninger med utsatt inntektsføring. Avsatt beløp til naturskadepkapital og garantiordningen medtas ikke ved beregning av differansen etter forrige punktum. Konto for avsetninger med utsatt inntektsføring skal inntektsføres med minst 10 prosent per år, fra og med inntektsåret 2018. Bestemmelsene i dette leddet gjelder ikke for skattepliktig som velger ikrafttredelse i samsvar med del VI tredje avsnitt annet punktum.

(2) Skadeforsikringsforetak kan føre avsatt beløp til naturskadepkapital og garantiordningen per 31. desember 2017 på en egen konto. Kontoen kommer til beskatning senest ved avvikling av skadeforsikringsvirksomheten.

(3) For inntektsåret 2018 fastsettes skattemessige verdier og forpliktelser per 31. desember 2018 i tråd med regnskapsreglene, for så vidt gjelder eiendeler som forvaltes i investeringsvalg- eller kollektivportefølje i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak. Endringen av skattemessige verdier mv. er skattepliktig eller fradragberettiget for inntektsåret 2018. Det gis fradrag etter forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 8-5-2 i skattemessig inntektsføring av merverdier som ville ha tilflytt selskapsporteføljen. Netto skattepliktig inntekt for inntektsåret 2018 knyttet til eiendeler som forvaltes i investeringsvalg- eller kollektivportefølje i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak etter fremføring av underskudd etter § 14-6, jf. § 6-3, kan føres på gevinst- og tapskontoen, jf. skatteloven § 14-45.

(4) Samlede avsetninger til risikoutjevningfond per 31. desember 2017, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 3-14 tredje ledd, kan settes av på en egen konto. Kontoen kommer til beskatning senest ved avvikling av livsforsikrings- eller pensjonsvirksomheten.

(5) For avsetninger knyttet til risikoprodukter i livsforsikringsforetak og pensjonsforetak per 31. desember 2017 gjelder første ledd tilsvarende.

(6) For skattepliktig som har fått skatten fastsatt etter skatteloven § 8-5 fjerde ledd for inntektsåret 2017, skal skattemessige verdier for eiendeler og gjeld til bruk ved skattefastsettingen for inntektsåret 2018 settes til markedsverdien per 31. desember 2017. For inntektsåret 2018 skal en positiv eller negativ differanse mellom totale avsetninger, beregnet etter skatteloven § 8-5 første ledd slik bestemmelsen lyder fra og med

inntektsåret 2018, og tenkte, totale avsetninger for 2017, beregnet etter samme bestemmelse, føres til fradrag eller tas til inntekt.

Endringene under IV trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Endringene under V trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

For selskaper mv. med regnskapsår som starter etter 1. januar 2019 får endringene virkning fra og med første regnskapsår som starter etter 1. januar 2019, men uansett ikke senere enn 1. januar 2020. For disse selskapene mv. skal skattemessige verdier på driftsmidler, eiendeler og forpliktelser, fastsettes på selskapets hånd pr. siste dag i det regnskapsåret som går forut for det regnskapsåret endringene får virkning.

Følgende overgangsregler gjelder:

(1) Inngangsverdi for driftsmidler for selskap mv. som blir skattepliktig til riket etter endring under V, fastsettes i samsvar med skatteloven §§ 14-60 til 14-62 pr. 31. desember 2018.

(2) For andre eiendeler, herunder blant annet finansielle eiendeler, varer og lignende, skal skattemessig inngangsverdi settes til markedsverdi pr. 31. desember 2018. Det samme gjelder inngangsverdi for selskapets forpliktelser.

(3) Selskap mv. som nevnt i skatteloven § 10-60 flg. som blir skattepliktig til riket etter endringen under V, skal videreføre skattemessige verdier av eiendeler og gjeld som er fastsatt på selskapets hånd per 31. desember 2018 ved beskatning av eierne etter skatteloven § 10-65. Det samme gjelder for driftsmidler, eiendeler og/eller gjeld med norsk skattemessig verdi som tilhører selskaper som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3 ved overgangen.

E.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer m.v.

I

I lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1-3 åttende ledd skal lyde:

Med innledning av insolvensbehandling menes tidspunkt for åpning av gjeldsforhandling etter lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) § 4 fjerde ledd, tidspunkt for åpning av konkurs etter konkursloven § 74 første ledd, eller tidspunkt for vedtak om offentlig administrasjon etter lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern § 21-11.

§ 4-1 fjerde ledd skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 4-2 første og tredje ledd og 4-4 gjelder også for norske deltakere i interbanksystemer eller verdipapiroppgjørssystemer som har valgt lovgivningen i annen EØS-stat for systemet og som er meldt til EFTAs overvåkingsorgan eller EU-kommisjonen i samsvar med rådsdirektiv 98/26/EF om endeleg oppgjør i betalingssystem og i oppgjørssystem for verdipapir. *Det samme gjelder for norske deltakere i interbanksystemer eller verdipapiroppgjørssystemer som har valgt lovgivningen i en stat utenfor EØS for systemet, som har meldt inn deltakelsen til Norges Bank eller Finanstilsynet, og der deltakelsen er publisert på Norges Banks eller Finanstilsynets internettsider.*

§ 4-3 første ledd skal lyde:

Deltakerne kan bare velge lovgivningen i en *annen stat* der minst én av deltakerne har hovedkontor.

§ 4-4 første ledd skal lyde:

Sikkerhet som er stilt overfor en sentralbank innenfor EØS-området, en operatør, eller en deltaker i interbanksystem eller verdipapiroppgjørssystem, kan ikke omstøtes etter dekningsloven § 5-7. *Det samme gjelder sikkerhet stilt overfor en sentralbank i forbindelse med deltakelse i interbanksystemer eller verdipapiroppgjørssystemer som har valgt lovgivningen i en stat utenfor EØS for systemet, som er meldt og offentliggjort i samsvar med § 4-1 fjerde ledd.*

§ 4-4 tredje ledd skal lyde:

Dersom finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2 er stilt som sikkerhet etter første ledd, og retten til de finansielle instrumentene er registrert i et register, en konto eller i et verdipapirregister i en *annen stat*, skal lovgivningen i dette landet være bestemmende for rettighetene til innehaver av sikkerhetsstillelsen. *For sikkerhet stilt i forbindelse med deltakelse i interbanksystemer eller verdipapiroppgjørssystemer som har valgt lovgivningen i en stat utenfor EØS for systemet, må systemet være meldt og offentliggjort i samsvar med § 4-1 fjerde ledd.*

§ 6-1 første ledd bokstav a skal lyde:

Departementet kan fastsette nærmere regler om:

- a) norske *finansforetaks* deltakelse i utenlandske betalingssystemer og verdipapiroppgjørssystemer,

§ 6-2 annet ledd skal lyde:

Taushetsplikten er ikke til hinder for at styret eller noen som har fullmakt fra styret gir andre *finansforetak* opplysninger som er mottatt i egenskap av operatør.

II

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2019.

F.

V e d t a k t i l l o v

om endring i innskuddspensjonsloven

I

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold gjøres følgende endring:

§ 2-3 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Årlig innskudd til ordning som nevnt i første og annet punktum kan ikke overstige 7 prosent av vedkommende persons samlede beregnede personinntekt fra næringsvirksomhet, godtgjørelse til deltaker for arbeidsinnsats i selskaper med deltakerfastsetting eller lønn mellom 1 og 12 G.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

G.

V e d t a k t i l l o v

om endring i bidragsinnkrevingsloven

I

I lov 29. april 2005 nr. 20 om innkreving av underholdsbidrag mv. skal ny § 7a lyde:

§ 7a. *Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer*

(1) *Innkrevingsentralen kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.*

(2) *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.*

II

Endringen under I trer i kraft 1. juli 2019.

H.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i skattebetalingsloven

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

§ 11-5 første ledd skal lyde:

(1) Restskatt tillegges rentetillegg. Rentetillegget berignes med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet

punktum, redusert med 22 prosent. Rentetillegget beregnes fra 1. juli i inntektsåret for personlige skattytere og fra 15. mars i året etter inntektsåret for upersonlige skattytere, og fram til forfallsfristen for første termin av restskatten.

§ 11-5 annet ledd bokstav a skal lyde:

- a) For overskytende forskuddstrekk og overskytende utskrevet forskuddsskatt innbetalt innen utgangen av inntektsåret, samt negativ skatt, gis rentegodtgjørelse med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 22 prosent, beregnet fra 1. juli i inntektsåret og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.

§ 11-5 annet ledd bokstav b skal lyde:

- b) For overskytende utskrevet forskuddsskatt og tilleggsforskudd som blir innbetalt senest 31. mai i året etter inntektsåret, gis rentegodtgjørelse med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 22 prosent, beregnet fra 31. mai og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.

§ 11-5 tredje ledd bokstav a skal lyde:

- a) Når samlet forskuddsskatt innbetalt senest 31. mai i året etter inntektsåret overstiger fastsatt skatt, gis rentegodtgjørelse for det overstigende beløpet med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 22 prosent, beregnet fra 15. mars i året etter inntektsåret og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.

II

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

§ 2-2 første ledd skal lyde:

(1) Skattekontoret er innkrevingsmyndighet for krav som ikke innkreves etter § 2-1. *Departementet kan bestemme at Statens innkrevingsssentral skal utøve myndighet som er lagt til skattekontoret i denne loven.*

§ 3-3 første ledd annet punktum skal lyde:

Vedtaket etter § 15-2 kan ikke påklages.

Ny § 3-5 skal lyde:

§ 3-5. *Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer*

(1) *Innkrevingsmyndighetene kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.*

(2) *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.*

§ 15-1 tredje ledd oppheves.

§ 15-2 annet og tredje ledd skal lyde:

(2) *Krav med forfall som ligger mer enn ti år tilbake i tid, kan settes ned dersom fortsatt innfordring ikke antas å gi dekning av betydning. Avgjørelsen må ikke virke støtende eller være egnet til å svekke den alminnelige betalingsmoralen.*

(3) Det kan settes ytterligere vilkår for å få innvilget en betalingsordning etter første og annet ledd.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

III

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2019.

Endringene under II trer i kraft 1. juli 2019.

I.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i tolloven

I

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel gjøres følgende endring:

§ 12-1 annet ledd bokstav h og i og nye bokstaver j, k og l skal lyde:

- h) til andre ifølge lovpåbud som fastsetter eller klart forutsetter at taushetsplikten ikke skal være til hinder for å gi *opplysningene*,
- i) i forbindelse med utveksling av informasjon (samordning) som forutsatt i lov 6. juni 1997 nr. 35 om *Oppgaveregisteret*,
- j) *til offentlig myndighet til bruk for medarbeidere som deltar i tverretattlig samarbeid ved Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssamarbeid for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet*,
- k) *til offentlig myndighet til bruk for medarbeidere som deltar i tverretattlig samarbeid ved a-krimisenter for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet. Taushetsplikten er ikke til hinder for at saksopplysninger overleveres til deltakende etater for videre oppfølging*,
- l) *til offentlig myndighet som kan ha bruk for dem i sitt arbeid med tilsyn etter arbeidsmiljølovgivningen.*

II

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel skal ny § 12-18 lyde:

§ 12-18. *Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer*

(1) *Tollmyndighetene kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.*

(2) *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.*

III

Endringen under I trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Endringen under II trer i kraft 1. juli 2019.

J.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i a-opplysningsloven

I

I lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. gjøres følgende endring:

§ 10 femte ledd skal lyde:

Saksbehandlingsreglene i skatteforvaltningsloven gjelder så langt de passer *i saker* om tvangsmulkt.

II

I lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. gjøres følgende endring:

§ 6 første ledd skal lyde:

Fellestjenester knyttet til drift og forvaltning av ordningen ivaretas av Skattedirektoratet. *Skattedirektoratet kan delegerer forvaltningen av fellestjenester til skattekontoret.*

III

I lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. skal ny § 6 a lyde:

§ 6 a. *Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer*

Skattemyndighetene kan bruke nødvendige personopplysninger som det har hjemmel for å innhente, for å utvikle og teste IT-systemer, men bare dersom det er umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.

IV

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft 1. januar 2019.

Endringen under III trer i kraft 1. juli 2019.

K.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i SI-loven

I

I lov 11. januar 2013 nr. 3 om Statens innkrevingsentral gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Statens innkrevingsentral innkrever de krav den i lov eller av departementet er pålagt å innkreve. *Departementet kan bestemme at skattekontoret skal utøve myndighet etter denne loven.*

§ 2 annet og tredje ledd skal lyde:

Begrunnelse for vedtak etter § 8 første ledd *bokstav b* kan begrenses til å omfatte opplysninger som nevnt i forvaltningsloven § 25 første og annet ledd, dersom begrunnelse utover dette etter forvaltningsloven § 25 tredje ledd antas å kunne svekke mulighetene for fremtidig dekning av kravet.

Vedtaket etter § 8 første ledd *bokstav b* kan ikke påklages.

Ny § 6 a skal lyde:

§ 6 a. *Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer*

Statens innkrevingsentral kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.

§ 8 skal lyde:

§ 8. *Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse*

For krav som innkreves etter denne lov, kan det gis betalingsutsettelse eller betalingsnedsettelse

a) *etter vilkårene i skattebetalingsloven § 15-1, eller*

b) *etter vilkårene i skattebetalingsloven § 15-2.*

Erstatningskrav og andre pengekrav som tilkommer en fornærmet, skadelidt eller etterlatt kan bare lempes dersom den berettigede samtykker.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om adgangen til betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse etter denne paragraf, herunder i hvilke tilfeller adgangen til betalingsnedsettelse skal være begrenset.

II

Endringene under I trer i kraft 1. juli 2019.

L.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i skatteforvaltningsloven

I

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 3-3 skal lyde:

§ 3-3. *Utlevering av opplysninger til offentlige myndigheter*

(1) *Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysninger utleveres til andre offentlige myndigheter dersom dette er nødvendig for å utføre mottakerorganets oppgaver etter lov, eller for å hindre at virksomhet blir utøvd på en uforsvarlig måte.*

(2) *Utleveringen må ikke være uforholdsmessig ut fra de ulempene den medfører i form av inngrep i personvernet og fare for at opplysninger av konkurransemessig betydning kommer på avveie.*

(3) *Departementet kan gi forskrift om utlevering av opplysninger til andre offentlige myndigheter i deres interesse, blant annet om hvem det skal utleveres opplysninger til, hvilke opplysninger som kan utleveres, hvilke kriterier som skal vektlegges ved vurderingen av om utleveringen er forholdsmessig og om at opplysninger i enkelte tilfeller alltid skal kunne utleveres.*

§ 3-9 skal lyde:

§ 3-9. *Utlevering av opplysninger til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet*

Taushetsplikten etter § 3-1 er ikke til hinder for at opplysninger gis til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet til bruk for tilsynsformål.

Ny § 3-10 skal lyde:

§ 3-10. *Utlevering av opplysninger til avdødes ektefelle og arving*

Taushetsplikten etter § 3-1 er ikke til hinder for at opplysninger gis til avdødes ektefelle og arving som definert i skifteloven § 124 første og annet ledd, når vedkommende kan vise til et saklig behov for innsyn. Når skifteformen er valgt, er det den eller de som representerer boet, som har rett til innsyn.

Ny § 3-11 skal lyde:

§ 3-11. *Overført taushetsplikt*

Hvis opplysninger gis i tilfeller som nevnt i §§ 3-2, 3-3, 3-5, 3-6, 3-8 eller 3-9 til noen som ikke selv har taushetsplikt etter annen lov, eller til Finansdepartementet, gjelder taushetsplikten etter § 3-1 tilsvarende for den som får opplysningene. Den som gir opplysningene, skal samtidig

gjøre oppmerksom på dette. Opplysningene kan likevel brukes til det formålet som begrunnet at de ble gitt.

II

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 7-2 første ledd bokstav c skal lyde:

c) *tips med det beløpet som skal tas med ved beregningen av skattetrekk*

§ 8-2 første ledd bokstav a skal lyde:

a) *har hatt formue eller inntekt som er skattepliktig her i landet etter annen bestemmelse i skatteloven enn § 10-13 og den som ville ha vært skattepliktig etter skatteloven § 2-2 første ledd dersom den ikke etter skatteavtale hadde vært hjemmehørende i en annen stat.*

§ 9-6 annet ledd skal lyde:

(2) *Fristen for å søke refusjon er seks måneder etter utløpet av den trekkpliktiges frist for å fastsette skatten. Fristen for å søke refusjon av skatt på utbytte etter skatteloven § 10-13 er likevel fem år regnet fra utgangen av året da fristen for å fastsette skatten etter §§ 9-1 og 9-2, løp ut. Søknad om refusjon av skatt på utbytte etter skatteloven § 10-13 kan ikke fremmes før utløpet av perioden for den trekkpliktiges endringsadgang etter § 9-5. Fristen for å søke refusjon av skatt etter skatteloven kapittel 19 (kildeskatteordningen), er tre år etter utløpet av året skatten er fastsatt for.*

III

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning gjøres følgende endringer:

Ny § 5-11 skal lyde:

§ 5-11. *Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer*

(1) *Skattemyndighetene kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.*

(2) *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.*

Ny § 10-15 skal lyde:

§ 10-15. *Bevissikring*

(1) *Når det er rimelig grunn til å anta at det foreligger overtredelse av § 14-3, kan skattemyndighetene kreve adgang til lokaler, eiendommer, transportmidler og andre oppbevaringssteder for å søke etter bevis. Skattemyndighetene kan kreve adgang til bolig og hos tredjepart når det er særlig grunn til å anta at bevis oppbevares der.*

(2) *Bevissikring kan bare foretas når det er tilstrekkelig grunn til det. Bevissikring kan ikke foretas når det etter sakens art og forholdene ellers ville være et uforholdsmessig inngrep.*

(3) *Skattemyndighetene kan forsegle forretningslokaler, bøker, forretningspapirer eller elektroniske lagringsmedier så lenge undersøkelsen varer og dette anses nødvendig. Skattemyndighetene kan ta med ting, herunder kopi av dokumenter og annen informasjon og elektronisk lagret informasjon, som kan ha betydning som bevis for nærmere undersøkelse. Originale dokumenter kan tas med når originalen i seg selv antas å ha særskilt bevisverdi, når bevisverdien vil reduseres ved kopiering, eller når dokumentet antas å være et særlig sentralt bevis for lovovertrudelse. Når skattemyndighetene tar med originaldokumenter etter denne bestemmelsen, skal de kontrollerte få kopi av dokumentene, så fremt det kan skje uten skade eller fare for kontrollen.*

(4) *Begjæringer om adgang til bevissikring fremsettes av skattemyndighetene for tingretten på det stedet hvor det mest praktisk kan skje.*

(5) *Retten treffer avgjørelsen ved beslutning før bevissikring settes i verk. Rettens beslutning skal angi hvor bevissikringen skal gjennomføres, og hvilken type overtrudelse som antas å foreligge. Dersom det er fare for bevisforspillelse, kan beslutningen treffes uten at den som avgjørelsen rammer, gis adgang til å uttale seg. En anke over en beslutning om bevissikring har ikke oppsettende virkning. Straffeprosessloven §§ 200, 201 første ledd, 204, 205 tredje ledd, 207, 208, 209, 213 og kapittel 26 gis tilsvarende anvendelse.*

(6) *Skattemyndighetene kan kreve bistand av politiet til å iverksette en beslutning om bevissikring. Ved bevissikring i bolig skal skattemyndighetene ha bistand fra politiet.*

(7) *Dersom det ikke er tid til å avvende rettens beslutning, kan skattemyndighetene kreve at politiet avstenger områder der bevisene kan være, inntil rettens beslutning foreligger.*

(8) *Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av bevissikring.*

IV

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 7-5 overskriften skal lyde:

§ 7-5. Kjøp, salg, formidling, leie, utbetalinger mv.

§ 7-5 første ledd annet punktum oppheves.

§ 7-5 åttende og nytt niende ledd skal lyde:

(8) *Den som gjennom en digital formidlingstjeneste formidler tjenester, utleie av kapitalobjekter som bil, fast eiendom mv. og tjenester i tilknytning til slik utleie, hvor betaling for formidlingen er knyttet til gjennomførte*

transaksjoner, skal blant annet gi opplysninger om hva formidlingen gjelder og det som er betalt.

(9) *For den som formidler utleie av fast eiendom, gjelder opplysningsplikten etter åttende ledd også når formidlingen ikke skjer gjennom en digital formidlingstjeneste. Den som på vegne av utleier inngår kontrakt om utleie av fast eiendom hvor betaling for tjenesten er knyttet til gjennomførte transaksjoner, skal blant annet gi opplysninger om hva kontraktsinngåelsen gjelder og det som er betalt.*

Nåværende åttende ledd blir nytt tiende ledd.

V

Endringene under I trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Endringen under III trer i kraft 1. juli 2019.

Endringene under IV trer i kraft 1. januar 2020.

M.

V e d t a k t i l l o v

om endring i folkeregisterloven

I

I lov 9. desember 2016 nr. 88 om folkeregistrering skal ny § 9-4 lyde:

§ 9-4 *Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer*

Folkeregistermyndigheten kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.

Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

II

Endringen under I trer i kraft 1. juli 2019.

N.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I

I lov om endringer i lov 20. desember 2016 nr. 111 om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

Overgangsregler til skatteloven § 10-21 skal lyde:

Personlig skattyter kan i inntektsåret 2017, 2018 og 2019 overføre børsnoterte aksjer, børsnoterte egenkapitalbevis og andeler i aksjefond til aksjesparekonto uten beskatning. Kontohavers innskudd på kontoen settes til kontohaverens inngangsverdi på de overførte aksjene og andelene. Ubenyttet skjerming knyttet til de overførte aksjene og andelene anses etter overføringen som ubenyttet skjerming knyttet til aksjesparekontoen. Overføres det aksjer med negativ inngangsverdi, skal

den negative inngangsverdien likevel regnes som skattepliktig inntekt. Skattepliktig negativ inngangsverdi etter fradrag for ubenyttet skjerming, oppjusteres med 1,44. Kontohaverens innskudd på kontoen ved overføring av aksjer med negativ inngangsverdi, settes til null.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Oslo, i finanskomiteen, den 5. desember 2018

Henrik Asheim

leder

Vetle Wang Soleim

ordfører

VEDLEGG**Brev fra Finansdepartementet v/statsråd Siv Jensen til Stortingets presidentskap,
datert 19. oktober 2018****Korrigerings av feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2018–2019) Skatter, avgifter og toll 2019**

Prop. 1 LS (2018–2019) inneholder dessverre noen feil/unøyaktigheter som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Side 24, Tabell 1.1 fortsetter, første linje:

Linjen «Ikke innføre omsetningskrav på 0,5 pst. for avansert biodrivstoff til luftfart... 0, 0» skal strykes i sin helhet.

Side 39, Tabell 1.6 fortsetter:

Endring i pst. for linjen «Kontinentalsokkelen – mineralolje, kr/liter» og linjen «Kontinentalsokkelen – naturgass, kr/Sm³» skal være 1,5 pst.

Side 367 Forslag til eidegdomsskattelova § 11 første ledd skal lyde:

«Eidegdomsskatten skal vera minst kr 1 og ikkje meir enn kr 7 for kvar 1 000 av takstverdet. *For bustad og fritidsbustad kan eidegdomsskatten likevel ikkje vera meir enn kr 5 for kvar 1 000 av takstverdet.*»

Side 390, Forslag til stortingsvedtak om fastsettelse av avgifter mv. til folketrygden for 2019, andre kolonne, fjerde linje under § 5 første ledd:

«§» skal erstattes med «artikkel», slik at det etter endringen står «artikkel 8», ikke «§ 8».

Side 410, Forslag til vedtak om grunnavgift på mineralolje § 1.

Setningen «Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften» skal ha innrykk slik at den blir paragrafens tredje ledd.

Side 425, Vedlegg 1 punkt 3, siste strekpunkt i første kolonne:

Endring av tall kursivert i tekst: «I en nøytral petroleumsskatt ville selskapene selv ha dekket om lag 23 pst. av investeringskostnaden.»

Side 418, Flypassasjeravgift II, § 1 første ledd første punktum skal lyde:

Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging av passasjerer fra norske lufthavner med kr 75 per passasjer for flyginger med sluttdestinasjon i Europa.

Side 379, Forslag til tolloven § 12-1 annet ledd nye bokstaver j og k:

I bokstav j skal Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter angis som et egennavn. I bokstav j og k skal formålet med at opplysningene utleveres være å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet. Bokstavene skal lyde (endringene sammenlignet med proposisjonen fremgår av kursivert tekst):

- j) til offentlig myndighet til bruk for medarbeidere som deltar i tverretatlig samarbeid ved *Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter* for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet,
- k) til offentlig myndighet til bruk for medarbeidere som deltar i tverretatlig samarbeid ved a-krimssenter for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet,

Side 374, Forslag til skatteloven § 10-21 syvende ledd:

I tredje punktum skal det ikke stå «kontoene» i flertall, men «kontoen» i entall. Leddet skal lyde (endringen sammenlignet med proposisjonen fremgår av kursivert tekst):

(7) Ktothaver kan overføre aksjer, egenkapitalbevis og andeler i aksjefond mellom egne aksjesparekontoer uten beskatning. Ved overføring av aksjer, egenkapitalbevis, andeler i aksjefond og kontanter mellom egne aksjesparekontoer, overføres samtidig en andel av ktothavers innskudd og ubenyttet skjerming fra tidligere år på den avgivende ktothen til den mottakende ktothen. Innskudd og ubenyttet skjerming overføres i samme forhold som overføring av verdier fra den avgivende ktothen. Det samme gjelder ved overføring til arvings aksjesparekonto i forbindelse med utlodning fra dødsbo og overføring til ektefelles aksjesparekonto i forbindelse med skilsmisse.

Side 386, Forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2019, andre kolonne, femte linje under § 5-1:

Linjen skal lyde (endringene sammenlignet med proposisjonen fremgår av kursivert tekst):

– 90 øre per dag per 100 nettotonn for de første 1 000 nettotonn, deretter

